NA CD VŠE PRO VIDEO V POČÍTAČI

17/2012

počítače
PRO KAŽDÉHO

UVNITŘ DRUHÝ ČASOPIS ZDARMA

DÁREK PRO VÁS: 13 VYDÁNÍ PPK ZDARMA

13. 8. 2012 • 69,99 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

Převeďte video do PC

Digitalizace videa z kazet VHS str. 10

PRAKTICKÉ NÁVODY

Představujeme novinky a zajímavosti

Telefon s Windows
Nokia Lumia 610 str. 18

Elegán na cesty
Fujitsu Lifebook U772 str. 19

Ochraňte své soukromí
Jak zabezpečit Wi-Fi síť str. 40
Anonymita na internetu str. 44

Platby přes internet
Plaťte rychle a bezpečně str. 46

Rádce kupujícího
Levné velké monitory str. 24
Nejlepší malé notebooky str. 25

18 STRAN NÁVODŮ

- Uložte film do mobilního telefonu str. 27
- Komprimované složky ve Windows str. 31
- Jak vyhledat dopravní spojení str. 35
- Naplánujte si pěší výlet na mapě str. 36
- Zameťte stopy po surfování str. 38

17/2012 • ČR 69,99 Kč • SR 3,60 €
9 771212 072697 33

Inzerce

OBSAH

4 **Co najdete na CD**

6 **Novinky ze světa počítačů**

8 **Poradna**

téma čísla

10 **Digitalizace analogového videa**
Poradíme vám, jak uchovat staré videonahrávky prostřednictvím jejich digitalizace s využitím potřebného hardwaru a několika vhodných programů.

12 **Adobe Premiere Elements**

13 **CyberLink PowerDirector**

14 **AVerMedia AVerStudio**

21 Univerzální dokovací stanice pro notebooky

16 USB flash disky pro každého

představujeme

16 **Cenově dostupné flash disky**
Tipy na levnější USB flash disky

17 **Flash disky pro náročné**
USB flash disky se speciálními vlastnostmi

18 **Dostupný telefon s Windows**
Mobilní telefon Nokia Lumia 610

19 **Elegán na cesty**
Ultrabook Fujitsu Lifebook U772

20 **Sdílejte svá data**
NAS disk D-Link

21 **Snadné připojení periferií**
Dokovací stanice Toshiba Dynadock U3.0

21 **Energie v kapse**
Záložní baterie PowerMonkey Discovery

22 **Pevný disk vs. disk SSD**
Duel dvou typů datových úložišť

23 **Tipy redakce**
Co nás v redakci zaujalo.

24 **Levné a velké monitory**
Čtyři různá zařízení z jedné kategorie

25 **Rádce kupujícího**
Nejlepší notebooky do 13,3“

jak na to

26 **Vlastnosti hudebních souborů**
MediaInfo

27 **Hudba a video v mobilu**
Super

28 **Záloha nastavení Windows**
Windows 7

29 **Aby se soubor otevřel**
Windows 7

30 **Tipy pro Photo Studio**
Zoner Photo Studio 14

31 **Archivace v podání Windows**
Windows 7

32 **Převody hodnot**
MS Excel 2010

33 **Hledání textu ve Wordu**
MS Word 2010

34 **Picasa**
Picasa

35 **Vyhledejte spojení**
Jízdní řády.cz

36 **Navigace loukou i lesem**
Mapy.cz

38 **Anonymní surfování**
Mozilla Firefox

39 **Zameťte své stopy**
CCleaner

40 **4 kroky k bezpečné Wi-Fi**
Jak zabezpečit domácí síť

41 **Ukryjte svou Wi-Fi**
Jak nastavit skrytou síť a jak se k ní připojit

magazín

42 **Zachovejte ostražitost**
Rizika internetu

43 **První kroky na internetu**
Pro začínající uživatele internetu přinášíme tipy na užitečné WWW stránky.

44 **Anonymita je minulostí**
Internet a soukromí

45 **Pozor na krádež identity**
Jak se chránit

46 **Zahraniční e-shopy: platba za zboží**
Jak platit v zahraničním obchodě

47 **Rychlé platby v českých e-shopech**
Jak rychle dostat peníze k obchodníkovi

48 **Křížovka**
Deseti výhercům věnujeme USB flash disk s kapacitou 32 GB.

Vážení čtenáři,

máte i vy doma sbírku videokazet s unikátními nahrávkami a dosluhující videomagnetofon z osmdesátých let? Vězte, že je nejvyšší čas na digitalizaci takové videotéky. Nejde jen o to, že starý přehrávač může kdykoli dosloužit, nakonec takové zařízení se ještě dá koupit. Hlavní problém je v tom, že analogové videonahrávky na magnetických páscích stárnou a jejich kvalita klesá. Po nějakém čase je nebude možné přehrát a snímky z vašeho mládí budou navždy ztraceny. Před ztrátou je můžete zachránit včasnou digitalizací a ta je jedním z hlavních témat tohoto vydání. Najdete tu tipy na potřebné hardwarové vybavení a také praktické návody, jak s využitím vhodných programů digitalizaci videa snadno realizovat.

Na dalších stránkách najdete mimo jiné užitečné rady, které se týkají bezpečnosti a ochrany vašeho soukromí v prostředí internetu a také zabezpečení domácí bezdrátové sítě.

Na přiloženém CD najdete vedle programů pro práci s videem a nástrojů využitelných na internetu a v domácí síti také bonus – elektronickou podobu prvních třinácti čísel PPK letošního ročníku. Pokud vám letos některé vydání uteklo, můžete si články z něj přečíst aspoň v PDF.

Přeji vám mnoho úspěchů při digitalizaci videotéky a bezpečné surfování v internetu.

Ivan Heisler, šéfredaktor

SW.CZ SPECIALISTA NA SOFTWARE
SLEVY NA SOFTWARE!
Ve spolupráci se společností **Centrum Holdings** (provozovatelem serveru **www.sw.cz**) vám přinášíme další slevy na nákup zajímavých programů. **Více informací naleznete na přiloženém CD.**

Archiv PPK 1–13/2012

Elektronická podoba časopisu Počítač pro každého umožňuje efektivněji využít bohaté informace, které náš časopis svým čtenářům přináší. Na tomto CD najdete prvních třináct čísel letošního ročníku ve formátu PDF. K prohlížení PDF souborů musíte mít nainstalován příslušný prohlížeč – např. program Foxit Reader. Jeho aktuální verze je v rubrice Servis.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ bonus**

Freemake Video Converter 3.0.2

Video Converter od firmy Freemake.com je zdařilý program pro konverzi videa a disponuje také integrovaným nástrojem pro základní střih. Soubory s videem nejrůznějších formátů lze převádět na formát AVI nebo na formát MKV. Videa si lze připravit pro přehrávání v různých přenosných zařízeních (jako je iPhone, iPad, iPod nebo mobil se systémem Android) nebo pro uložení na DVD či na disk Blu-ray. Další funkcí je uložení zvukové stopy z videa do samostatného souboru (MP3) a za pozornost stojí též možnost ukládat videa na YouTube.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ vše pro video v počítači**

ShareWatcher 3.0

ShareWatcher je program umožňující sledovat aktivitu ve složkách, které sdílíte s ostatními. Máte tak přehled o tom, kdy, kým a ke kterým souborům bylo přistupováno. Kromě lokálně sdílených složek umí Sharewatcher sledovat i provoz na FTP včetně upozornění, pokud je tam nahrán nový soubor. Aplikace kromě upozornění v reálném čase udržuje i log s historií, takže si můžete kdykoli prohlédnout, co se ve složkách dělo.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ domácí síť**

Tor Browser Bundle 2.2.37-2

Tor je sada nástrojů pro široké spektrum organizací a lidí, kteří chtějí být na internetu lépe chráněni a mít pocit bezpečí. Pomůže vám anonymně „brouzdat" po internetu, chatovat, publikovat a v podstatě používat veškeré aplikace pracující s protokolem TCP. Mimoto zahrnuje taktéž možnost pro programátory, a to tvořit aplikace za použití nástrojů, které jsou anonymní, osobní a také bezpečné.

RUBRIKA NA CD: **obsah CD ▸ anonymní surfování**

seznam programů

BONUS
Archiv PPK 1–13/2012

VŠE PRO VIDEO V POČÍTAČI
Acala 3GP Movies Free 4.2.6
Any Video Converter Free 3.4.1
AVI ReComp 1.5.5
Avidemux 2.5.6
BS.Player Free 2.62
DVD Flick 1.3.0.7
Format Factory 2.96
Free Video Flip and Rotate 2.1.1
Free Video to DVD Converter 5.0.15
Freemake Video Converter 3.0.2
GOM Player 2.1.40
K-Lite Codec Pack Full 9.1.0
MediaInfo 0.7.58
MKVExtractGUI 2.2.2.9
MKVToolnix 5.7.0
Subtitle Edit 3.2.8
SUPER 2012 build 52
VCatcher 3.0
VidCoder 1.3.3
VLC Media Player 2.0.3
Windows Live Movie Maker 2011
XMedia Recode 3.1.1.6

DOMÁCÍ SÍŤ
AdapterWatch 1.05
Connectify 3.5.1 Lite
InSSIDer 2.1.5
IPConfig 6.4.3
LAN Speed Test 2.0.8
NetStumbler 0.4.0
Network Drive Manager 2.7.0
ShareWatcher 3.46
TightVNC 2.5.2
Wireless Network Watcher 1.50
WirelessMon 4.0

ANONYMNÍ SURFOVÁNÍ
Advanced Onion Router 0.3.0.10
IE Proxy Switch 3.90
My Internet Browser 6.0.1
ST Proxy Switcher 3.0.53
Surf Anonymous Free 2.2.1.8
Tor Browser Bundle 2.2.37
UltraSurf 12.02

SERVIS
avast! Free Antivirus 7.0
CCleaner 3.21
Firefox 14.0.1
Foxit Reader 5.3.1
Picasa 3.9

Inzerce

NOVINKY

GoGen TVL32982WEBCRR

TV S PŘIPOJENÍM K INTERNETU

LCD televizor GoGen TVL32982WEBCRR zobrazuje obraz na 32palcovém (81cm) displeji a je připraven pro připojení k internetu. Je totiž vybaven portem RJ-45 pro připojení ethernetového kabelu a po připojení adaptéru Wi-Fi, který lze dokoupit za 499 Kč, se lze k internetu připojit i bezdrátově. Poté získáte přístup například k portálu YouTube nebo na sociální sítě Facebook a Twitter a také do videoportálu Voyo.cz. K dispozici je obraz v rozlišení 1 366 × 768 bodů, podle údajů výrobce jsou zorné úhly 178 stupňů, svítivost displeje 500 cd/m² a doba odezvy 5 ms. Ve výbavě jsou např. čtyři porty HDMI a dva porty USB.

▸ **CENA:** cca 9 190 Kč ▸ *wwww.gogen.cz* ▸ **TV sice nemá plnohodnotný internetový prohlížeč, ale mnohé uživatele může oslovit nabídka internetových aplikací.**

Philips BDL2331VS

3D ZÁŽITEK I BEZ BRÝLÍ

Ke sledování 3D obrazu na autostereoskopickém 3D monitoru Philips BDL2331VS nepotřebujete 3D brýle. Na displeji o úhlopříčce dlouhé 23 palců (58,4 cm) se zobrazuje obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Pro zobrazování 3D obsahu tento přístroj využívá lentikulární technologii, která poskytuje 28 pozorovacích úhlů. Celkový viditelný úhel s 3D obrazem je 150 stupňů. Displej má kontrastní poměr 1 000 : 1, jas 300 cd/m² a dobu odezvy 5 ms. Pro připojení k počítači je zde vstup DVI, nechybí ani rozhraní USB a o zvuk se starají dva 1,5wattové reproduktory. Tento monitor má navíc zabudován speciální teplotní snímač, který kontroluje vnitřní podmínky monitoru. Jakmile teplota přesáhne nastavenou hodnotu, automaticky se spustí dva zabudované ventilátory, které displej ochladí.

▸ **CENA S DPH:** 49 900 Kč ▸ *www.mmd-p.com* ▸ **Cena 23palcového 3D monitoru Philips BDL2331VS je vysoká, ale tento přístroj dokáže nabídnout 3D obraz, aniž byste museli použít 3D brýle.**

Acer Aspire One 725

LEHOUČKÝ MININOTEBOOK

Acer Aspire One 725 je mininotebook s 11,6palcovým displejem, na kterém se zobrazuje obraz v rozlišení 1 366 × 768 bodů. Tento model je nabízen ve dvou barevných odstínech: v modrém odstínu Caribbean blue a v černém odstínu Volcanic black. Tento malý počítač s rozměry 285 × 202 × 23,5 mm a s hmotností 1,2 kg lze snadno uložit do tašky či batohu. Mininotebook je vybaven portem USB 3.0, videovýstupem HDMI, čtečkou paměťových karet SD, Memory Stick a xD-Picture Card a nechybí ani bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth. Tento malý počítač může být osazen 4 GB operační paměti a pevným diskem o kapacitě 320 GB nebo 500 GB. Nechybí ani webová kamera s vysokým rozlišením. Model Aspire One 725 je vybaven technologií AMD APU Fusion, která spojuje 1GHz procesor AMD C-60 s grafickým čipem AMD Radeon HD 6290.

▸ **CENA S DPH:** 8 700 Kč ▸ *www.acer.cz* ▸ **Tento lehký mininotebook, vhodný na cesty, výborně poslouží při surfování na internetu, psaní, prohlížení fotografií či při přehrávání videa.**

softwarové novinky

PSANÍ BEZ KLÁVESNICE

Společnost Newton Technologies nabízí řešení pro automatický přepis diktátu (běžné i odborné češtiny) do textových dokumentů. Jde o jednoduchý program pro diktování do počítače za použití systému rozpoznání řeči. Produkt Newton Dictate 3 lze zakoupit výhradně v e-shopu *www.alza.cz*. Na výběr jsou tři verze (Basic za 4 900 Kč, Business za 14 900 Kč a Professional za 35 880 Kč), jež se liší dostupnými funkcemi, úrovní podpory od výrobce a hardwarem, obsaženým v balení. *www.diktovani.cz*

SEJMUL VÁS WINDOWS PHONE?

Společnost Microsoft uspořádala putovní soutěž v rychlosti ovládání telefonů. Od 15. 6. do 11. 8. se mohli vlastníci telefonů se systémem iOS nebo Android na různých místech v ČR utkat s pořadateli (ti měli mobily s OS Windows Phone) v rychlosti provedení předem dohodnutého úkonu. Když soutěžící vyhrál, dostal poukázku na nákup elektroniky v hodnotě 500 Kč. Když prohrál, musel se dát vyfotografovat s tabulí s nápisem „Sejmul mě Windows Phone“. V době naší uzávěrky bylo skóre 207 : 4 ve prospěch Windows Phone. *www.facebook.com/windowsphonecz*

Genius Maurus

HERNÍ MYŠ

Genius Maurus je počítačová myš pro hráče her, která na první pohled zaujme ergonomickým designem a protiskluzovou pogumovanou vrstvou. Její rozměry jsou 105 × 80 × 37 mm, váží 125 g a nabízí pětici tlačítek: pravé, levé, střední s rolovacím kolečkem, tlačítko pro posun na další stránku a tlačítko pro posun na stránku předchozí. Myš se k počítači připojuje prostřednictvím rozhraní USB. U této myši lze nastavit rozlišení od 450 dpi do 3 500 dpi a pomocí uživatelského rozhraní Scorpion může hráč přiřadit jednotlivým tlačítkům různé funkce.
▸ **CENA:** 599 Kč ▸ *www.geniusnet.cz* ▸ **U myši Genius Maurus můžete nastavit nejen rozlišení snímače, ale také pěti tlačítkům přiřadit různé funkce.**

BenQ GW

NOVÁ NADÍLKA MONITORŮ

Společnost BenQ uvedla na trh čtyři nové monitory s úhlopříčkou dlouhou 21,5 palce (GW2250M a GW2250HM), 24 palců (GW2450HM) a 27 palců (GW2750HM). Tyto monitory jsou vybaveny zobrazovacím panelem VA, jsou podsvíceny LED diodami, zobrazují obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů a nabízejí kontrast 5 000 : 1. Výrobce také uvádí, že nové monitory přicházejí s širokými pozorovacími úhly 178 ˚ ve vodorovném i ve svislém směru a s krátkou dobou odezvy (4 ms). Všechny modely jsou osazeny reproduktory a vstupy D-Sub a DVI. Monitory s označením HM mají ve výbavě navíc i videovstup HDMI.
▸ **CENA S DPH:** 3 500 Kč (BenQ GW2250HM), 4 400 Kč (BenQ GW2450HM), 6 000 Kč (BenQ GW2750HM), 3 300 Kč (BenQ GW2250M) ▸ *www.benq.cz* ▸ **Z nabídky nových monitorů značky BenQ si vyberou jak zájemci o levný model, tak i uživatelé požadující velkou zobrazovací plochu.**

inzerce

64bitový Internet Explorer

Otázka: Na počítači mám 64bitová Windows 7 a v nabídce Start je kromě 32bitové verze prohlížeče Internet Explorer též jeho verze 64bitová. Chtěl bych v souladu se systémem používat právě 64bitovou verzi prohlížeče, bohužel se mi zde nezobrazuje panel nástrojů Bing, na který jsem zvyklý, a též se mi nezobrazuje kniha klipů (doplněk HP Smart Web Printing). Doinstalovat tyto doplňky do 64bitové verze Internet Exploreru se mi nepodařilo.

64bitovou verzi Internet Exploreru nedoporučuji používat, a to právě z důvodu, který popisujete: Pro 64bitové prohlížeče neexistuje mnoho doplňků, třebaže se podpora za poslední měsíce hodně zlepšila a minimálně dvě nejdůležitější rozhraní, tedy Adobe Flash Player a Java Runtime Environment, už existují i ve verzi 64bitové.

Odebrání lišty z Firefoxu

Otázka: V prohlížeči Firefox se mi neustále zobrazuje lišta Ashampoo. K ničemu ji nepotřebuji, ale neumím ji odstranit.

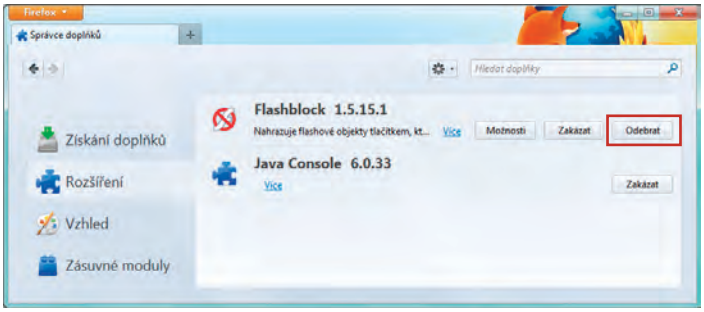

Otevřete okno **Správce doplňků** (stejnojmenný příkaz v menu **Firefox**, resp. v menu **Nástroje** – podle verze a použitého vzhledu prohlížeče) a příslušnou nástrojovou lištu vyhledejte v části **Rozšíření**. Pak už jen stačí kliknout na tlačítko **Odebrat**, nebo alespoň na tlačítko **Zakázat**, pokud odebrání není možné.

Délka síťového kabelu

Otázka: Vlastním nový televizor s přístupem na internet, ale mám jej v jiné místnosti než router. Odhadem by byl potřeba kabel tak o délce dvaceti metrů, aby se dal přijatelně zamaskovat za nábytkem. Je to proveditelné? Nebude takto dlouhý kabel způsobovat problémy?

Přípustným maximem mezi dvěma body počítačové sítě (v tomto případě mezi routerem a televizorem) je sto metrů. S kabelem o pětinové délce tedy problém určitě nebude, naopak doporučujeme zakoupit kabel o něco delší (pro jistotu).

Instalační disk Windows

Otázka: Rozhodl jsem se oživit svůj starý notebook s Windows XP Professional, ale mám tam již „zapráskaný“ systém. Rád bych jej tedy reinstaloval. Štítek s kódem Product key mám na notebooku nalepený zespodu, jenže nemám instalační CD. Kde bych mohl toto CD získat, např. stáhnout?

Instalační CD Windows nikde (legálně) stáhnout nelze. Pokud nemáte instalační CD vlastní, nezbude nic jiného než si jej někde půjčit. Nicméně v případě notebooků bývá instalace operačního systému často uložena ve skryté části pevného disku a spustíte ji stisknutím nějaké klávesy / klávesové zkratky při startu počítače. Prostudujte manuál svého počítače, měla by tam být obsažena informace, jakým způsobem zahájit reinstalaci systému.

Záchrana dat z externího disku

Otázka: Přestal mi fungovat externí disk. V servisním středisku mě informovali, že u těchto disků bývá problém s tím, že se porouchá USB rozhraní. Záchranou dat z takto porušených disků se prý zabývají specializované firmy, které si za tuto službu účtují 3 000 až 5 000 Kč. Máte tip na nějakou firmu, která by dokázala data obnovit levněji?

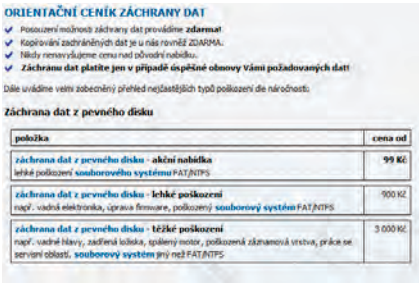

1 Pokud je problém opravdu ve vadném USB rozhraní externího disku, pak je získání dat poměrně jednoduché. Stačí vyjmout pevný disk z jeho pouzdra a připojit k základní desce počítače nebo pomocí speciálního adaptéru k USB portu počítače. Něco takového zvládne i průměrně zkušený uživatel. Pokud nemáte mezi příbuznými či známými nějakého „počítačového kutila“, doporučil bych se obrátit na nějakého místního malého prodejce výpočetní techniky. Cena takové služby by neměla být nijak vysoká.

2 Druhou možností je, že se porouchal pevný disk obsažený uvnitř pouzdra. V takovém případě je třeba záchranu dat skutečně svěřit specializované firmě. Cenu takové záchrany nelze předem stanovit – může se pohybovat v řádu stovek korun až několik tisíců (i desetitisíců) korun podle typu poruchy. Solidní firmy ovšem nejprve provedou bezplatnou diagnostiku a přibližnou cenu vám sdělí. Můžete se tedy poté rozhodnout, zda zachraňovaná data tuto cenu mají, či nikoliv. Doporučit lze například společnost Datarecovery (*www.zachrana-dat.cz*).

Více obrázků ve Wordu

Otázka: Do dokumentu ve Wordu si na stránku vložím asi 100 obrázků a potřeboval bych změnit jejich velikost. Prozatím to provádím formátem obrázku, ale to musím udělat u každého zvlášť. Nejde to udělat nějak najednou?

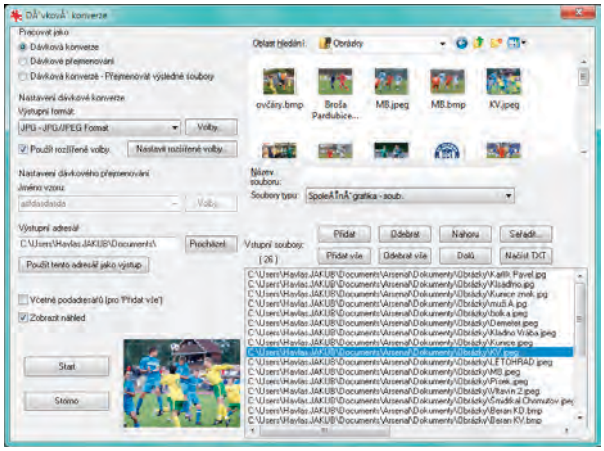

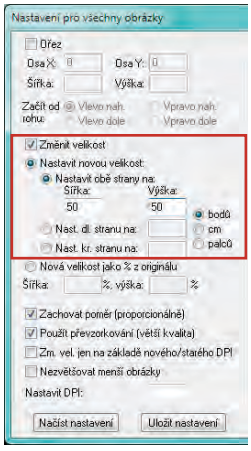

Nejjednodušší postup je všechny obrázky nejprve hromadně upravit v prohlížeči obrázků a teprve pak je vkládat do Wordu. Hromadnou úpravu obrázků zvládá například program **IrfanView** (*www.irfanview.com*). Postup hromadné úpravy je následující:

1 Z menu **Soubor** vyberte příkaz **Dávková konverze**. V zobrazeném okně zvolte v roletovém menu **Oblast hledání** složku, v níž jsou obrázky uloženy. Pokud chcete upravit všechny soubory v této složce, stačí kliknout na tlačítko **Přidat vše**. Chcete-li vybrat jen některé soubory, každý soubor označte kliknutím a poté klikněte na tlačítko **Přidat**. V levém dolním rohu okna se zobrazuje náhled, který pomůže se správným výběrem souboru.

2 V levé části okna zvolte v rámečku **Pracovat jako** možnost **Dávková konverze** a klikněte na tlačítko **Nastavit rozšířené volby** (aby bylo aktivní, musí být označena možnost **Použít rozšířené volby**). V dalším zobrazeném okně, a to v části **Změnit velikost**, vyberte požadovanou velikost obrázků. Okno s nastavením uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**. Hromadnou úpravu obrázků zahajte kliknutím na tlačítko **Start**.

Redukce pro digitální zvuk

Otázka: Existuje redukce na propojení koaxiálního audiovýstupu set-top boxu s optickým digitálním vstupem domácího kina?

Ano, k takovému účelu existují speciální převodníky. Jeden stojí cca 1 000 Kč. Viz například *hdtechnika.male-obchudky.cz/audio-konvertory-a-prevodniky/1-cyp-audience-au-d2.html*.

DIGITALIZACE ANALOGOVÉHO VIDEA

Analagové nahrávky časem stárnou a dříve nebo později se stane, že budou nečitelné. Proto je vhodné včas přistoupit k digitalizaci a videonahrávky uchovat nejen pro budoucí generace.

JAKO MOŽNÝ zdroj analogového videa nejčastěji poslouží VHS přehrávač. Dalším zdrojem videa je analogová kamera.

Mnoho lidí má doma spousty důležitých nahrávek na VHS kazetách, nebo je má dokonce nezpracované na „osmičkových" kazetách, určených do analogové kamery.

To, že danou nahrávku bylo možné přehrát ještě nedávno, neznamená, že tomu tak bude i v budoucnu.

ŘADA LIDÍ má doma důležité nahrávky na VHS kazetách, nebo je má dokonce nezpracované na „osmičkových" kazetách, určených do analogové kamery.

KAŽDÁ TECHNIKA JEDNOU DOSLOUŽÍ

Pokud přestane fungovat analogová kamera nebo VHS přehrávač, není vše ztracené a je možné si nové zařízení obstarat ať už zapůjčením od přátel, nebo koupí v bazaru. V případě VHS kazet je možné narazit v obchodech s elektronikou na combo řešení DVD a VHS přehrávače. Náhrada techniky, která doslouží, ale není dlouhodobé řešení.

DIGITALIZACE JAKO JEDINÁ MOŽNOST

Jestliže chcete mít jistotu, že si důležité analogové nahrávky přehrajete i za deset, dvacet a více let, je nutné přistoupit k digitalizaci. K tomu je potřeba zakoupit digitální převodník nebo střihovou kartu s analogovými vstupy. Taková zařízení se prodávají už za cenu okolo dvou tisíc korun. Vyplatí se tak lidem, kteří mají více analogových nahrávek. V případě menšího počtu je často výhodnější zvolit služby některých fotovideofirem, které digitalizaci nabízejí. Další možností je domluva v rámci rodiny nebo přátel a koupě dané karty společně. Někomu pak může postačit i připojení videa k DVD rekordéru.

ANALOGOVÝ ZDROJ

Kromě střihové karty nebo externího převodníku je nutné mít k dispozici i zařízení, na kterém analogový záznam přehrajete. Nejčastěji jde o běžné video nebo analogovou videokameru. Ke kartě se pak dané zařízení připojí nejčastěji prostřednictvím kompozitních konektorů, případně prostřednictvím konektoru S-Video. Některá videa mají jako výstup jen

V OBCHODECH s elektronikou je možné narazit i na combo řešení DVD a VHS přehrávače.

info

POUŽITELNÝ HARDWARE

Střihová karta AVerMedia Capture M se vedle podpory pro operační systém Windows odlišuje i podporou pro Mac OS X, ke kterému dodává i vlastní program pro digitalizaci a zpracování videa. Další možností je například koupě některého z převodníků MovieBox od společnosti Pinnacle, která je známa především videoeditačními programy. A právě programy Pinnacle Studio bývají součástí balení, takže digitalizované video můžete rovnou zpracovat.

konektor SCART, ale ani u nich není nic ztraceno. Jen je často nutné dokoupit redukci právě pro kompozitní konektory.

PROGRAMOVÁ VÝBAVA

Dalším potřebným vybavením je program pro digitalizaci. Naštěstí s většinou střihových karet pro digitalizaci se dodává i příslušný program. S některými kartami výrobce dodává jen ovladače a program pro digitalizaci nechává na volbě zákazníka. Ten má na výběr například zdarma dostupný Adobe Flash Media Live Encoder a taktéž bezplatný Windows Media Encoder nebo programy placené, například Adobe Premiere Elements a CyberLink PowerDirector. Výhodou placených programů je to, že vedle digitalizace zvládnou následné sestříhání a export na různá média.

PRO DIGITALIZACI je třeba zakoupit digitální převodník nebo střihovou kartu s analogovými vstupy.

POČÍTAČOVÁ SESTAVA

Vedle zdrojového zařízení, které zvládne přehrát analogovou nahrávku, střihové karty a nějakého programu pro digitalizaci je nedílnou součástí výbavy nutné pro digitalizaci analogového videa i počítač. Protože v případě analogového zpracování jde o malé rozlišení, vystačíte si i se starší počítačovou sestavou nebo notebookem. Rozhodující je podpora operačního systému daným převodníkem a programem pro digitalizaci.

NEJČASTĚJI SE střihová karta a zdrojové zařízení propojují prostřednictvím kompozitního kabelu. V případě videa pouze s výstupem SCART je nutné použít redukci.

ZPRACOVÁNÍ ANALOGOVÉHO VIDEA

Pokud máte všechny potřebné součásti, můžete přistoupit k digitalizaci. Na následujících stránkách jsme pro vás připravili návod na digitalizaci ve třech programech pomocí střihové karty AVerMedia Capture M. Ale i v dalších programech probíhá digitalizace obdobně. Je nutné vybrat zdroj analogového signálu, složku pro uložení výsledného videa, případně provést korekce nastavení digitalizovaného videa.

EXPORT DIGITALIZOVANÉHO VIDEA

Někomu možná postačí pouhé digitalizování videa a přehrávání v počítači. Při zvolení vhodného formátu je výsledné video často možné přehrát i na moderním televizoru prostřednictvím domácí sítě nebo z přenosného disku. Většinou je ale vhodné provést aspoň minimální korekce videa – ořezat začátek a konec nahrávky. A není na škodu přidat alespoň úvodní titulky. Případným složitějším úpravám se meze nekladou a možnosti jsou stejné jako u kteréhokoli digitálního videa – záleží spíš na možnostech videoeditačního programu.

DLOUHODOBÁ ARCHIVACE

Pokud chcete mít jistotu, že o své původně analogové a nově digitalizované nahrávky nepřijdete, je vhodné je mít uložené nejen na disku počítače, ale také třeba na externím úložišti, případně na DVD nosiči. Pro úplnou jistotu není od věci mít externí disk nebo DVD média i v jiném bytě.

■ **DAVID DEE NESIBA**

PROTOŽE ANALOGOVÉ zpracování má jen malé rozlišení, vystačíte si i se starší počítačovou sestavou nebo notebookem.

info

ZDROJE

Zdrojovým médiem nejčastěji bývá videokazeta, která se mnoha lidem válí v lepším případě někde ve skříni, v horším někde v krabici od bot pod postelí nebo v garáži. Na většině videokazet jsou nahrané filmy, které je v dnešní době snadné sehnat na nosičích DVD nebo BR, ale najde se i spousta nahrávek, které se v digitální podobě sehnat nedají, a zde je vhodné přistoupit k digitalizaci, dokud je zdroj čitelný. Do této kategorie patří i analogové nahrávky na kazetách do analogových kamer u lidí, kteří si před lety říkali, že daná videa zpracují, „až budou mít čas“.

Adobe Premiere Elements

Program Adobe Premiere Elements zná spousta lidí, kteří zpracovávají především digitální video. Dobře poslouží i pro digitalizaci videa z různých analogových zdrojů. ■ DAVID DEE NESIBA

www.adobe.cz

Adobe Premiere Elements

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Jde o lehce očesanou verzi profesionálního programu Adobe Premiere Pro na zpracování videa. Pro většinu uživatelů a nejčastější úpravy je i tato verze více než dostatečná. Poslední verze jsou navíc v češtině.

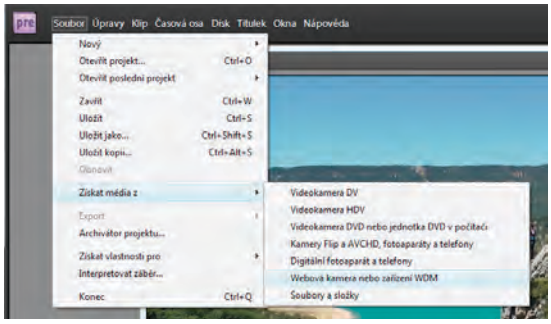

1 PŘÍSTUP KE KARTĚ

Přístup ke kartě pro digitalizaci videa najdete na stejném místě jako další zdroje videa. Jde o hlavní textovou lištu, ve které zvolíte položky **Soubor** – **Získat média z** – **Webová kamera a zařízení WDM**.

3 OKNO PRO ZACHYTÁVÁNÍ

V obou případech se objeví jednoduché okno pro zachytávání. V horní části vyberete zdroj pro zachytávání videa a zvuku. Napravo volíte název videa a jeho umístění a vhodné je zaškrtnout položku **Zachytávat do časové osy**. Ta po skončení digitalizace zabezpečí vložení výsledného videa do projektu a následné zpracování.

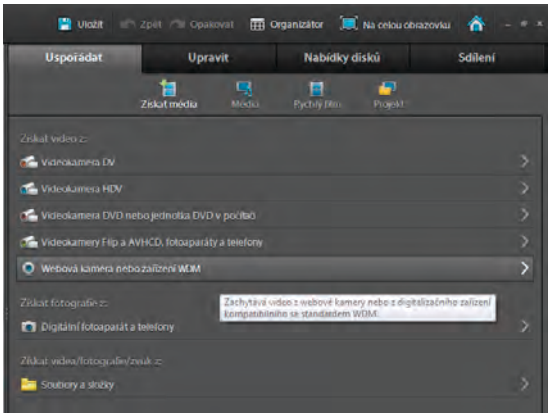

2 DRUHÁ MOŽNOST VÝBĚRU ZDROJE

Druhou možností je zvolit v programu Premiere Elements v pravé části okna kartu **Uspořádat** a v ní položku **Získat média**. V této nabídce je stejná položka **Webová kamera a zařízení WDM**.

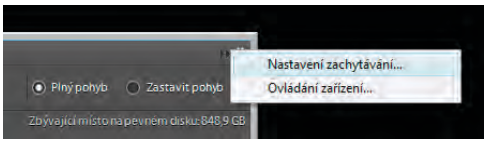

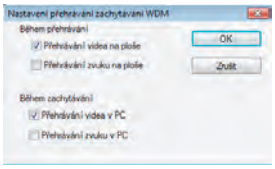

4 ZÁKLADNÍ NASTAVENÍ

I když okno **Zachytávání** na první pohled působí jednoduše, přece jen zde určité korekce zvolit lze. Ty se skrývají v pravém horním rohu hned vedle křížku. Zde se objeví dvě možnosti. V obou můžete měnit drobné detaily, ale pro běžnou digitalizaci stačí ponechat výchozí nastavení.

info

ZPRACOVÁNÍ VIDEA

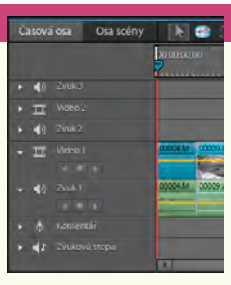

Digitalizací analogového videa to v programu Adobe Premiere Elements nekončí. Nejsnadnější cestou pro rychlou editaci je zaškrtnout možnost **Zachytávat do časové osy** už před spuštěním digitalizace pomocí střihové karty. Tím se digitalizované video objeví okamžitě v časové ose a je možné přistoupit ke zpracování. Jste tak ušetřeni zbytečného mezikroku, kdy byste museli vybrat digitalizované záběry a ručně je přetahovat do časové osy. S videem vloženým do projektu se pak pracuje jako s jakýmkoli digitálním videem. Je tedy možné video sestříhat, doplňovat přechody, titulky na začátku, konci i v průběhu videa, přidávat zvuky a samozřejmě nechybí export na DVD nebo do videosouboru ani export na internet.

CyberLink PowerDirector

Dalším nástrojem, použitelným pro digitalizaci analogového videa, je univerzální program CyberLink PowerDirector, určený pro import, zpracování a export videa. ■ DAVID DEE NESIBA

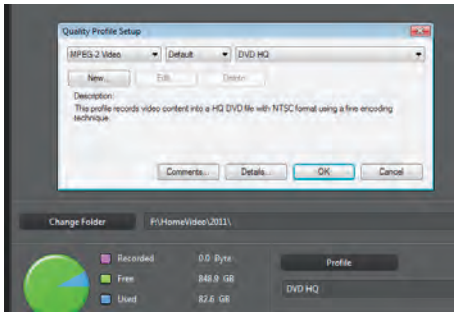

2 TYP ZDROJE A KVALITA

V levé spodní části okna lze pod možností **Profile** měnit typ zdroje a kvalitu včetně vlastního nastavení.

CyberLink PowerDirector

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: angličtina

Jedná se o oblíbený videoeditační nástroj s pokročilými funkcemi, který lze zakoupit za necelé dva tisíce korun. Pro někoho může být překážkou absence češtiny.

www.cyberlink.com

1 VÝBĚR KARTY

Pro digitalizaci analogového videa slouží v programu PowerDirector karta **Capture**. Stačí kartu pro digitalizaci připojit, a automaticky se nabídne třetí položka nabídky – **Capture from a TV signal**.

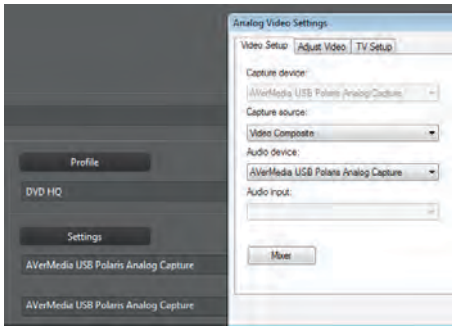

3 ZDROJ VIDEA A ZVUKU

V levé spodní části okna pod položkou **Settings** je možné zvolit zdroj videa a zvuku. V našem případě bylo nutné ručně zvolit správný zdroj zvukové stopy.

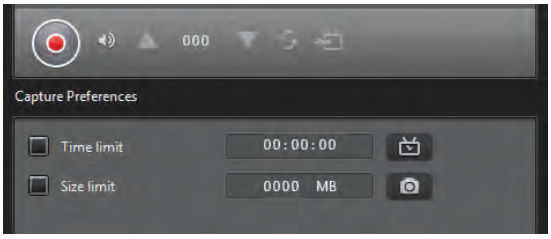

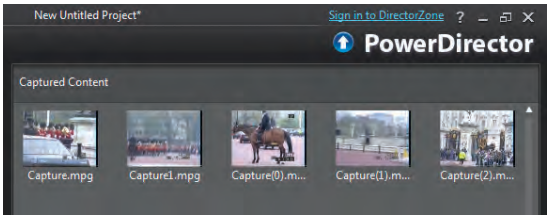

4 NASTAVENÍ LIMITŮ A SPUŠTĚNÍ

Obdobně jako u jiných programů a zařízení se nahrávání spouští kliknutím na červené tlačítko. Předtím můžete zvolit limit podle času nebo podle velikosti digitalizovaného souboru.

5 PŘEHLED SOUBORŮ PO DIGITALIZACI

Po digitalizaci se videosoubory objevují v pravé horní části okna v podobě malých náhledů. Máte tak snadný přehled o tom, co jste už digitalizovali a které části vám ještě zbývají.

info

ZPRACOVÁNÍ VIDEA

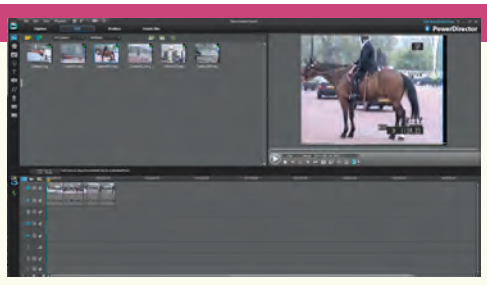

Když skončíte s digitalizací, v dalším kroku zvolíte kartu **Edit** a program se přepne do editačního zobrazení pro další úpravy a zpracování videa. Digitalizovaná videa se objeví v levé části nahoře a automaticky se vloží do projektu. Opět tedy není nutné nic přetahovat ani složitě vkládat, program se o to postará za vás. Digitalizované záběry jsou tak hned připraveny pro další zpracování, sestříhání a vložení textů, zvuků, hudby a DVD menu. Po zpracování následuje konečný export na nosiče, do souboru nebo na internetové služby.

AVerMedia AVerStudio

Program AVerMedia AVerStudio je dodáván spolu s kartou AVerMedia Capture M. Jde o jednoduchý program pro digitalizaci, úpravu a export analogového videa. ■ DAVID DEE NESIBA

www.avermedia.eu/avertv/cz

AVerMedia AVerStudio

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Jde o jednoduchý program pro digitalizaci videa, který je součástí balení střihové karty AVerMedia Capture M a který podporuje operační systém Mac OS X. Kromě digitalizace program slouží i k jednoduché editaci a exportu.

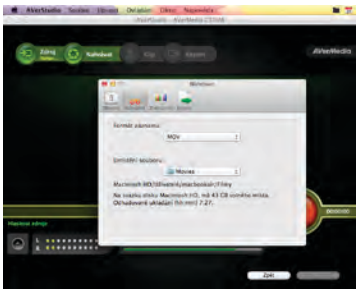

1 VÝBĚR ZDROJE SIGNÁLU

Po spuštění programu se objeví výběr zdrojového signálu. Karta nabízí dva zdroje signálu: **kompozitní** a **S-Video**. Vedle toho je možné vybrat jako zdroj položku **Video soubor**, to pro případ, že chcete upravovat už digitalizovaný videosoubor. Když vyberete zdroj signálu, klikněte vpravo dole na tlačítko **Další**.

2 SPUŠTĚNÍ DIGITALIZACE

V dalším kroku se objeví okno pro spuštění digitalizace. Vlevo dole je možné kliknutím na reproduktor umlčet zvuk zdrojového signálu, uprostřed dole se zobrazuje obsazení disku. Vpravo na straně je nabídka pro korekce nahrávání (viz box). Vpravo dole je velké červené tlačítko pro spuštění digitalizace.

3 FORMÁT A UMÍSTĚNÍ

Pokud se nespokojíte se standardním nastavením, je možné z hlavní textové nabídky vybrat položku **Možnosti**, která je rozdělena na čtyři karty. V ní můžete například změnit formát výsledného videa nebo umístění digitalizovaného videa.

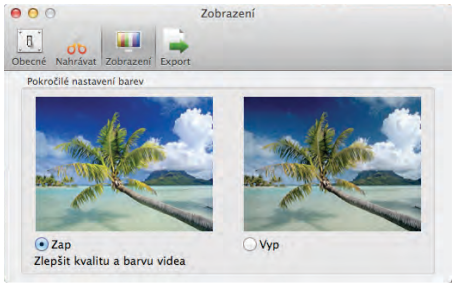

4 ZLEPŠENÍ KVALITY A BARVY VIDEA

Další karta umožňuje aktivovat zlepšení kvality a barev videa.

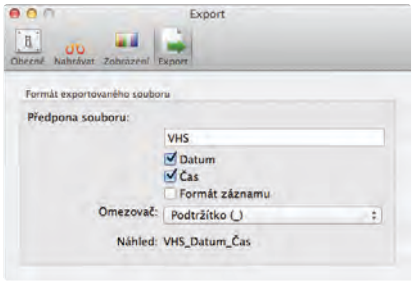

5 UPŘESNĚNÍ NÁZVU

Poslední karta **Export** umožňuje zvolit název souboru s digitalizovaným videem.

info

DALŠÍ MOŽNOSTI

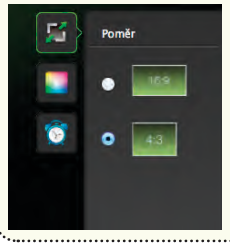

Před započetím digitalizace je možné provést jednoduché úpravy barev. Starší videa mohou být vybledlá, a tak je můžete snadno oživit nastavením jasu, kontrastu, tónu a sytosti. Vedle úpravy barevného podání jsou na výběr ještě dvě další položky. Jde o poměr stran 16 : 9 a 4 : 3 a o časové omezení. Předpokládá se, že u videa nebudete sedět po celou dobu digitalizace, a tak je vhodné ohraničit dobu nahrávání, aby program neustále nenahrával, když zdroj už přestal pracovat. Čas se zadává v minutách. Můžete si vybrat z předvolené nabídky nebo ručně zadat vlastní limit.

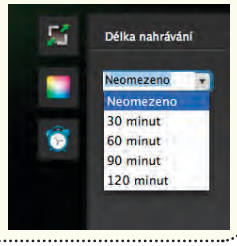

Inzerce

Cenově dostupné flash disky

Není flash disk jako flash disk. Kromě prostého přenosu dat můžete od svého flash disku požadovat i něco navíc: zvýšenou fyzickou odolnost, vyšší rychlost přenosu dat, kompaktnější rozměry nebo stylový design. Zde pro vás máme několik tipů.

info

CENY
Uváděné ceny jsou nejnižší koncové ceny (tj. včetně DPH) v aktuální nabídce českých e-shopů platné pro modely s kapacitou 16 GB. Obchod se zajímavou cenovou nabídkou můžete najít prostřednictvím služby Zboží.cz (www.zbozi.cz) nebo Heuréka.cz (www.heureka.cz).

16 GB
Abychom se drželi modelů, které jsou cenově dostupné, zaměřili jsme se na flash disky s kapacitou 16 GB. Právě kapacita totiž při stanovování ceny hraje klíčovou roli. Přestože se spokojíte s menší kapacitou (16 GB), můžete si koupit flash disk, který nabízí i nějaký nadstandard.

Trezor na data

Flash disk **Transcend JetFlash 200** (cca 430 Kč) je ideální pro přenos citlivých dat. Využívá velmi silné hardwarové šifrování, založené na 256bitové technologii AES. Obyčejný smrtelník bez znalosti přístupového hesla nemá šanci se k obsaženým datům dostat. Heslo je vyžadováno při každém připojení flash disku k počítači. Vše potřebné k dešifrování dat si flash disk nese v sobě, takže není nutné instalovat speciální software. Model Transcend JetFlash 200 není z nejmenších, jeho rozměry činí 70 × 21 × 8,1 mm, ale váží pouze 7 gramů. Plusem je výrobcem poskytovaná doživotní záruka.

Rychlost především

Flash disk **Verbatim Store ‚n' Go V3** (cca 295 Kč) se řadí k vůbec nejlevnějším flash diskům s podporou pro vysokorychlostní rozhraní USB 3.0. Maximální rychlost čtení dat je až 60 MB/s a maximální rychlost jejich zápisu je 12 MB/s. Flash disk je samozřejmě zpětně kompatibilní s rozhraním USB 2.0, ale při připojení přes toto starší rozhraní dosahuje nižší rychlosti. Výrobce zvolil vysouvací konstrukci bez víčka. V prodeji je řada variant, lišících se právě barvou ovládací části. I firma Verbatim na tento svůj výrobek poskytuje doživotní záruku a zákazníkům také nabízí zdarma ke stažení software pro ochranu dat šifrováním. Rozměry flash disku činí 58 × 20 × 11 mm při hmotnosti 10 gramů.

Elegán za pár korun

Flash disk **Transcend JetFlash V95** (cca 345 Kč) osloví uživatele, kteří hledají flash disk se zajímavým designem. Tento model má lesklé tělo ze zinku a hliníku s kamenem značky Swarovski (disk můžete leštit přibalenou utěrkou) a kromě utěrky je součástí balení také elegantní koženkové poutko. Flash disk je navíc odolný. Kovové tělo jej chrání před pády a navíc výrobce uvádí odolnost proti vlhkosti i prachu. Víčko byste hledali marně – konektor je vysouvací a použitý mechanismus vylučuje jeho náhodné vysunutí. Potěší i malé rozměry, konkrétně 40,6 × 18,4 × 7,2 mm, hmotnost činí 14 gramů. Výrobce poskytuje na tento flash disk doživotní záruku.

Extra malý a odolný

Flash disk Transcend JetFlash T3S (cca 280 Kč) zaujme rozměry, které při hmotnosti pouhých 4 gramů činí 29,35 × 12,3 × 3 mm. Jedná se tak o jeden z nejmenších a nejlehčích flash disků a jeho kovové tělo zajišťuje ochranu před otřesy, nárazy i pády. Výrobce navíc uvádí odolnost proti vlhkosti a prašnosti. Aby se takto malý flash disk neztratil, nechybí očko pro připevnění například ke klíčům. Flash disk nemá žádné víčko (mohlo by se snadno ztratit), vysouvací mechanismus ani klasický konektor, ale má obnažené kontakty. Podle výrobce tyto kontakty nikterak nesnižují odolnost disku. Kromě doživotní záruky získáte též software pro obnovu souborů smazaných omylem.

Flash disky pro náročné

Pokud jste ochotni si za zvláštní funkce flash disku připlatit (a to třeba i vyšší sumu), máme pro vás několik tipů. Zaměřili jsme se na modely s cenou od 500 Kč a našli jsme hned několik zajímavých kousků.

Flash disk pro Xbox 360

Model **SanDisk Cruzer for Xbox 360** (cca 515 Kč) lze používat jako kterýkoliv jiný flash disk. Nicméně navržen je pro majitele herní konzole Xbox 360, kteří bojují s nedostatkem místa pro data. Tento flash disk lze použít jako další úložiště. Je licencován výrobcem konzole, takže nehrozí problémy s kompatibilitou. Disk je vyveden v designu této konzole, má rozměry 55 × 16 × 6 mm a odnímatelné víčko. S flash diskem získáte zdarma měsíční předplatné služby Xbox Live Gold.

Blesková rychlost

Model **SanDisk Cruzer Extreme** (cca 530 Kč) je sprinter mezi flash disky. Podporuje moderní rozhraní USB 3.0 a plně využívá jeho rychlostního potenciálu. Výrobcem udávaná rychlost čtení dat je až 190 MB/s a v našich testech jsme se jí skutečně přibližovali. Jde o flash disk bez víčka, konektor se vysouvá. Rozměry činí 70,9 × 21,3 × 11,4 mm. S nějakou zvýšenou odolností se výrobce neobtěžoval. K flash disku dodává zdarma software pro šifrování dat 128bitovou technologií AES. Na flash disk je poskytována doživotní záruka.

Ideální pro firmy

Model **Kingston DataTraveler Vault Privacy Managed** (1 390 Kč) chrání uložená data hardwarovým šifrováním za pomoci vysoce spolehlivé 256bitové technologie AES. Bez znalosti přístupového hesla se tak k datům nikdo nedostane. Hliníkové tělo činí tento flash disk vysoce fyzicky odolným. Nešetrné zacházení nebo občas nějaký ten pád nejsou problém. Flash disk je navíc odolný proti vlhkosti a výrobce na něj poskytuje rozšířenou, pětiletou záruku. Neoslní rozměry (77,9 × 22,2 × 12,05 mm), ale za pozornost stojí podpora pro službu SafeConsole (*safeconsole.com/kingston*). Za měsíční poplatek 20 dolarů (cca 425 Kč) můžete získat doplňkové služby (až pro deset flash disků), např. automatické ukládání dat z flash disku do webového úložiště, odkud si je můžete v případě ztráty flash disku kdykoliv stáhnout. Při ztrátě se nemusíte spoléhat jen na šifrování a doufat, že nálezce neuhodne heslo. Na dálku lze z flash disku veškerá data smazat. Mezi službami je též resetování zapomenutého hesla.

Bezdrátový flash disk

Maxell AirStash A02 (3 150 Kč) je velmi netradiční flash disk, který data ukládá na přibalenou paměťovou kartu. Tu lze vyjmout a s daty pracovat přímo na ní. Také díky tomuto řešení lze výměnou karty kapacitu flash disku kdykoliv rozšířit až na 2 TB (podpora pro karty SD, SDHC a SDXC). Nejzajímavější na disku je podpora pro přístup přes Wi-Fi (b/g/n). S daty uloženými na flash disku tak lze operovat až na vzdálenost padesáti metrů bez jakýchkoliv kabelů. Díky Wi-Fi je možné k datům přistupovat i ze zařízení iPhone, iPad a iPod Touch nebo ze zařízení se systémem Android. Při všech těchto funkcích lze omluvit poněkud větší rozměry (99 × 33 × 13 mm) a hmotnost (41 gramů). Flash disk Maxell AirStash A02 využívá při bezdrátovém použití integrovaný akumulátor s udávanou výdrží pět až sedm hodin. Reálná výdrž se ale podle našeho testu značně liší podle intenzity využití bezdrátového přenosu.

Nokia Lumia 610

DOSTUPNÝ TELEFON S WINDOWS

Lumia 610 je nejlevnější telefon značky Nokia vybavený operačním systémem Windows Phone. Jeho obsluha není složitá, takže výhody chytrého telefonu využijí i technicky méně zdatní uživatelé.

hodnocení

★★★★☆

+

jednoduché ovládání, MS Office, mapy a navigace, tlačítko spouště fotoaparátu

–

karta MicroSIM, přenos souborů do telefonu je možný jen s programem Zune (jeho instalační balíček má 270 MB)

Je samozřejmé, že prostřednictvím mobilního telefonu lze telefonovat a že je z něj možné posílat SMS. Chytré telefony toho však dokážou daleko víc, a to díky připojení k internetu a hlavně díky operačnímu systému a možnosti instalovat různé aplikace.

OPERAČNÍ SYSTÉM A APLIKACE

Nokia Lumia 610 je vybavena operačním systémem Windows Phone od společnosti Microsoft. Ovládání telefonu je maximálně zjednodušeno. K dispozici je úvodní obrazovka, na kterou si umístíte oblíbené funkce a aplikace v podobě dlaždic, a seznam nainstalovaných aplikací. Spuštěné aplikace není třeba vypínat (ani to nejde), systém je při spuštění jiné aplikace „zmrazí“ a po příštím spuštění můžete pokračovat v přerušené činnosti. Ovládání je snadné a intuitivní.

Z předinstalovaných aplikací se nám nejvíc líbily mapy a automobilová navigace od Nokie (v telefonu je modul GPS) a sada MS Office, v níž lze vytvářet a upravovat excelovské tabulky, wordovské dokumenty i prezentace vytvořené v PowerPointu. Tato sada dobře spolupracuje s internetovým úložištěm SkyDrive. K prohlížení internetových stránek slouží MS Internet Explorer 9 a telefon je připraven na snadnou práci s e-mailem a se sociálními sítěmi a také na přehrávání hudby (je tu i FM rádio) a videa.

ÚLOŽNÝ PROSTOR

Z 8 GB vnitřní paměti je pro vaše data volných necelých 6 GB. Telefony se systémem Windows Phone nemají slot pro paměťovou kartu, ale můžete využít internetové úložiště SkyDrive, k němuž lze telefon snadno připojit. Telefon není možné připojit k počítači jako externí paměťové zařízení (USB mass storage), takže do jeho paměti nelze volně kopírovat libovolné soubory. Na přenášení hudby, videa a obrázků z počítače a na instalaci aplikací musíte použít bezplatný program Zune (ten lze stáhnout z internetu). Nutnost instalovat tento program je nepříjemná, ale synchronizace hudby a videa je pak pohodlná.

HARDWARE A PROVEDENÍ

Líbí se nám elegantní vzhled přístroje, telefon dobře padne do ruky a materiály i provedení působí solidním dojmem. Kladně hodnotíme zvláštní tlačítko, jímž se aktivuje fotoaparát (nemusíte do menu) a které slouží i jako spoušť při fotografování a natáčení videa. Displej je dostatečně velký na prohlížení internetu i na hry a na video. Drobný problém může způsobit to, že do přístroje (stejně jako do několika dalších moderních telefonů včetně iPhonů) se nevejde klasická SIM karta (je tu slot pro menší kartu MicroSIM), takže po zakoupení telefonu si musíte u operátora (zdarma) vyměnit nebo dát upravit původní SIM kartu.

▸ **PROČ KOUPIT: Telefon Nokia Lumia 610 je vhodný pro začínající uživatele chytrých telefonů, nabízí za přijatelnou cenu kvalitní zpracování a díky operačnímu systému Windows Phone snadnou obsluhu a bezproblémový přístup k e-mailovým schránkám a k dalším internetovým službám.** ■ **IVAN HEISLER**

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 5 990 Kč
- **POSKYTL:** Nokia Czech Republic, s. r. o.
- **INFO:** www.nokia.cz
- **VÝDRŽ NA BATERIE:** hovor max. 9:30 h
- **DISPLEJ (ÚHLOPŘÍČKA/ROZLIŠENÍ):** LCD 3,7“ / 480 × 800 bodů
- **FOTOAPARÁT:** 5 Mpx
- **UŽIVATELSKÁ PAMĚŤ:** interní 8 GB
- **OPERAČNÍ SYSTÉM:** Windows Phone 7.5
- **ROZMĚRY:** 119,2 × 62,2 × 11,9 mm
- **HMOTNOST:** 132 g

LIVE ID

K plnému využití funkcí OS Windows Phone musíte být zaregistrováni u internetové služby Windows Live ID. V rámci této služby můžete například zdarma využívat poštovní schránku Hotmail, úložný prostor SkyDrive, komunikační síť Messenger a užitečné funkce pro nalezení ztraceného telefonu. Na internetovém tržišti Marketplace můžete nakupovat aplikace, hudbu a video a stahovat je do telefonu a prostřednictvím služby Xbox Live lze hrát hry.

Fujitsu Lifebook U772

ELEGÁN NA CESTY

Ultrabook Fujitsu Lifebook U772 je určen pro nejnáročnější mobilní uživatele – je velmi štíhlý a lehký a přitom je vybaven moderním procesorem Intel Ivy Bridge a 14palcovým displejem.

ULTRABOOK FUJITSU má velmi štíhlý profil a váží pouze 1,4 kg.

Většinou se u ultrabooků setkáte s 13,3palcovým displejem, takže u tohoto přístroje oceníte větší zobrazovací plochu, která má navíc matný povrch, na němž nejsou tolik vidět světelné odlesky. Displej je podsvícen LED diodami a uživateli předkládá obraz v rozlišení 1 366 × 768 bodů. Přístroj má přitom velmi sympatické půdorysné rozměry 327 × 225 mm a na výšku měří vepředu 17 mm a vzadu 19 mm. Také hmotnost 1 419 g je výborná.

VYSOKÝ VÝKON

Výborný výkon tomuto modelu uděluje dvoujádrový procesor Intel Core i5-3317U, který pracuje na frekvenci 1,7 GHz a díky technologii HyperThreading dokáže pracovat až na čtyřech výpočetních vláknech najednou. Ve výbavě je 4GB operační paměť a obrazová data připravuje grafický čip Intel HD Graphics 4000, který podporuje i rozhraní DirectX 11. S přihlédnutím k cenové kategorii a k určení tohoto modelu je škoda, že jako úložiště dat nepoužil výrobce SSD disk, ale zvolil pomalejší pevný disk s otočnými magnetickými plotnami. Tento disk sice nabízí velký úložný prostor (jeho kapacita je 500 GB), ale rychlost při práci s programy nebo při kopírování dat je oproti SSD disku znatelně nižší. Malou útěchou budiž, že 32 GB paměti SSD urychluje start operačního systému.

VÝBORNÁ VÝBAVA

Jinak tomuto ultrabooku lze těžko cokoli vyčítat – nabízí vše, co od moderního přenosného počítače lze očekávat. V pravém boku jsou přístupné dva porty rychlého rozhraní USB 3.0, videovýstup HDMI, čtečka paměťových karet SD a zdířka (od síťové karty) pro připojení redukce na ethernetový kabel. Pro zapojení do počítačové sítě však většinou použijete bezdrátový adaptér Wi-Fi. Je zde i rozhraní Bluetooth a mobilní uživatele, kteří potřebují mít přístup k internetu i mimo domov a kancelář, osloví možnost založit do počítače kartu SIM. Ve spodní části ultrabooku je také slot pro usazení přístroje do dokovací stanice.

V PROVOZU

Při práci je tento model tichý a ocenili jsme jak vysoký výkon procesoru, tak i velmi dobrý výkon grafické části. Zaujala nás i dlouhá doba provozu při napájení z baterie – v testu jsme naměřili velmi dobrou hodnotu 6:41 hod. Výbava přístroje je bohatá, i když by se nám namísto použitého pevného disku více zamlouval disk SSD.

▸ **PROČ KOUPIT: Tento ultrabook vyniká použitím matného displeje s úhlopříčkou dlouhou 14 palců, výkonným procesorem a bohatou výbavou, která umožňuje i připojení k internetu prostřednictvím sítě mobilních telefonních operátorů.**

■ MARTIN SEMRÁD

hodnocení

★★★½☆

+ výkon procesoru, 14palcový displej, 3G modul

– vyšší cena, není zde SSD disk

info

PEVNÝ DISK VS. DISK SSD

Je škoda, že u tohoto výborně vybaveného ultrabooku je použit pevný disk, jelikož by mu více slušel disk SSD. SSD disky na rozdíl od klasických disků pevných neobsahují pohyblivé mechanické části a díky tomu jsou odolné vůči nárazům. Data se ukládají do paměti typu flash, která nabízí vysoké přenosové rychlosti při čtení i při zápisu dat. Velkou výhodou SSD disků je také nehlučný provoz, malá úroveň zahřívání a nízká spotřeba energie.

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** cca 34 100 Kč
- **POSKYTL:** Fujitsu Technology Solutions, s. r. o.
- **INFO:** www.cz.fujitsu.com
- **PROCESOR:** Intel Core i5-3317U / 1,7 GHz
- **VELIKOST PAMĚTI:** 4 GB
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 14“ (35,5 cm), matný / 1 366 × 768 bodů
- **GRAFICKÝ ČIP:** Intel HD Graphics 4000
- **TYP ÚLOŽIŠTĚ / KAPACITA:** pevný disk / 500 GB
- **DALŠÍ VÝBAVA:** HDMI, Wi-Fi, Bluetooth, 3G, čtečka karet
- **OPERAČNÍ SYSTÉM:** Windows 7 Professional (64bitová verze)
- **AKUMULÁTOR:** lithioiontový / 3 150 mAh
- **ROZMĚRY:** 327 × 225 × 17 až 19 mm
- **HMOTNOST:** 1 419 g

VÝSLEDKY TESTŮ

- **CELKOVÝ VÝKON:** 9 931 bodů
- **VÝKON PROCESORU:** 2,33 bodu
- **GRAFICKÝ VÝKON:** 2 332 bodů
- **PROVOZ NA AKUMULÁTOR:** 6:41 hod.

D-Link DNS-315

SDÍLEJTE SVÁ DATA

hodnocení

★★★☆☆

+ snadné zprovoznění pomocí česky komunikujícího průvodce, port USB

NAS disky jsou v podstatě pevné disky, které jsou zapojeny do počítačové sítě – díky tomu na ně může ukládat data a data z nich také čerpat více uživatelů. NAS disk tak může být vhodným zařízením i do domácnosti.

Vždyť v domácím prostředí se často provozuje více počítačů a u mnohých dat oceníte, když k nim bude mít přístup každý člen rodiny. Může se jednat např. o fotografie, ale i o sbírku filmů či třeba hudby. Navíc se NAS zařízení díky tomu, že pevné disky mají velkou úložnou kapacitu, hodí i pro zálohování dat. V redakci jsme se podívali na model D-Link DNS-315, který je osazen pevným diskem Hitachi s kapacitou 1 TB. Pro zapojení do počítačové sítě je k dispozici gigabitová ethernetová zdířka RJ-45. V zadní části se nachází i port USB pro připojení např. USB flash disku. I když mnohé konkurenční NAS disky jsou vybaveny více porty USB a třeba i portem eSATA, pro většinu uživatelů bude tento port stačit.

INSTALAČNÍ PRŮVODCE je názorně vyveden a komunikuje česky.

SNADNÉ ZPROVOZNĚNÍ

Zapojení a zprovoznění tohoto NAS disku je velmi snadné. Z přiloženého CD spustíte instalační program, který komunikuje česky a je velmi názorně vyveden. Když zapojíte napájení a připojíte ethernetový kabel, spustíte D-Link Storage Utility a síťové jednotce přiřadíte jméno a písmenné označení.

Poté již můžete s tímto diskem v rámci své domácí sítě pracovat. Pro zajištění bezpečnosti pro uložená data můžete různým uživatelům (nebo skupině uživatelů) omezit práva pro mazání dat nebo jim přidělit

D-LINK STORAGE Utility.

určité složky s povolením pro čtení a pro zápis. Typická spotřeba zařízení v pracovním režimu je 14,9 W, příkon v režimu pohotovostním je 4,3 W.

▸ **PROČ KOUPIT: NAS disk D-Link DNS-315 je určen pro uživatele, kteří potřebují mezi sebou sdílet data.** ■ **MARTIN SEMRÁD**

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** cca 5 150 Kč
- **POSKYTL:** D-Link
- **INFO:** www.dlink.cz
- **PEVNÝ DISK / KAPACITA:** Hitachi / 1 TB
- **ROZHRANÍ:** 1× LAN (1 Gb/s), 1× USB 2.0
- **ROZMĚRY:** 173 × 141 × 50 mm

ALTERNATIVY

Pokud se nad pořízením síťového disku rozmýšlíte, ale raději byste zvolili nějakou levnější alternativu, máme pro vás zajímavý tip. Za cca 2 900 Kč se dá zakoupit NAS disk **ZyXEL NSA310**, který je osazen pevným diskem s kapacitou 500 GB.

Pro zájemce o výborně vybavené jednodiskové NAS zařízení s mnoha funkcemi lze doporučit model **QNAP TS-119P II**, které bez pevného disku stojí cca 4 900 Kč.

Toshiba Dynadock U3.0

SNADNÉ PŘIPOJENÍ PERIFERIÍ

Připojujete doma nebo v práci k notebooku různé periferie a nechce se vám stále připojovat a odpojovat různé kabely? Pak právě pro vás je určena dokovací stanice Toshiba Dynadock U3.0.

Tento přístroj v pianové černé barvě a s rozměry 236 ×130 × 114 mm se instaluje v pozici na výšku, takže na stole nezabere mnoho místa. Rychlou komunikaci mezi touto dokovací stanicí a počítačem zajišťuje rychlé rozhraní USB 3.0 – kabel USB 3.0 je tak jediným propojovacím prvkem, který dokovací stanici propojuje s počítačem. Můžete k ní pak připojit monitor, televizor, tiskárnu, skener, reproduktory, externí pevný disk, síťový ethernetový kabel, myš, klávesnici a další periferie, které při práci s počítačem používáte.

Zprovoznění dokovací stanice je velmi snadné – stačí k ní připojit napájení a propojit ji s počítačem. Z instalačního CD je zapotřebí nainstalovat ovladač dokovací stanice. Po opětovném spuštění počítače byla dokovací stanice počítačem rozpoznána a připojená zařízení fungovala bez nejmenšího problému. Díky podpoře pro 5.1kanálový zvuk můžete k dokovací stanici připojit i reproduktorovou soustavu 5.1 a u monitoru je podporováno rozlišení až 2 048 × 1 152 bodů. Samotné zařízení má příkon 3,3 W, při práci s USB flash diskem jsme naměřili spotřebu 3,5 W.

■ **MARTIN SEMRÁD**

hodnocení

★★★★☆

+

praktické zařízení pro snadné připojení periferií

–

vyšší cena

PowerMonkey Discovery

ENERGIE V KAPSE

Čím více využíváte svá mobilní zařízení, tím více se na ně spoléháte, a pokud nefungují, velmi to komplikuje život. Nejčastěji se stává, že vašemu mobilu, MP3 přehrávači, navigaci apod. dojde energie.

Předejít takové nemilé situaci lze např. pomocí záložního zdroje energie PowerMonkey Discovery (PMD): Kompaktní krabičku z hliníkové slitiny o velikosti menšího mobilu snadno vložíte do kapsy či do kabelky, abyste ji měli stále po ruce. Na PMD najdete pouze malé tlačítko pro zapnutí/vypnutí, konektor jack, port USB pro nabíjení a šest malých LED diod, které indikují úroveň nabití akumulátoru.

PMD lze dobít buď ze síťové zásuvky, nebo pomocí portu USB z počítače. Doba plného nabití ze zásuvky je cca 3 1/2 hod., nabití přes rozhraní USB trvá cca 6 hodin (první nabití i déle). Pomocí plně nabitého PMD potom dokážete nabít standardní mobilní telefon 3× až 4×, Smartphone či iPhone 2×. PMD lze použít i pro dobití tabletu nebo iPadu, ovšem jen cca do 30 % jejich kapacity.

Na závěr máme jedno varování: Přestože nabíječky PowerMonkey Discovery mají stejný konektor jako napájecí adaptéry starších telefonů Nokia, nelze tento adaptér pro nabíjení PMD použít. ■ **MILAN POLA**

hodnocení

★★★★½

+

malé rozměry, pro mobily dostatečná kapacita akumulátoru

info

TOSHIBA DYNADOCK U3.0

- **CENA S DPH:** 3 500 Kč
- **POSKYTL:** Toshiba
- **INFO:** www.dynadock.com
- **PŘEDNÍ PANEL:** 2× USB 3.0, výstup na sluchátka, vstup pro mikrofon
- **ZADNÍ PANEL:** 3× 3,5mm jack pro připojení reproduktorů, 2× USB 3.0, 2× USB 2.0, LAN, videovýstup HDMI, DVI, USB 3.0 pro propojení s počítačem, napájecí zdířka
- **ROZMĚRY:** 236 ×130 × 114 mm
- **HMOTNOST:** 540 g

POWERMONKEY DISCOVERY

- **CENA S DPH:** 1 290 Kč
- **POSKYTL:** Sunnysoft
- **INFO:** www.sunnysoft.cz
- **KONEKTOROVÉ REDUKCE:** microUSB, miniUSB, Samsung, Nokia 2/3,5mm, Sony Ericsson, Apple/iPhone
- **KAPACITA AKUMULÁTORU:** 3 500 mAh
- **NAPÁJENÍ (NAPĚTÍ/PROUD):** 5 V / 1,2 A
- **PŘEDPOKLÁDANÝ POČET NABÍJECÍCH CYKLŮ:** min. 500
- **ROZMĚRY:** 46 × 13 × 114 mm
- **HMOTNOST:** 107 g

Pevný disk versus disk SSD

Zejména u moderních ultrabooků se setkáváme s tím, že místo tradičního pevného disku jsou u nich pro uložení dat použity disky SSD, které nabízejí vyšší výkon, tišší chod, vysokou mechanickou odolnost a mají nízkou spotřebu energie. Ale i tradiční disky mají své významné přednosti.

PEVNÝ DISK

PEVNÝ DISK (anglicky Hard Disk Drive, zkratka HDD) se skládá z rotujících ploten a z hlaviček pro čtení a zápis dat. Data jsou na pevném disku uložena pomocí magnetického záznamu. Předností pevných disků je vysoká kapacita a dobrá cena.

DISK SSD

SSD DISKY (z anglického Solid-state drive) neobsahují na rozdíl od pevných disků žádné pohyblivé části a díky tomu mají vysokou mechanickou odolnost, pracují nehlučně a velmi málo se zahřívají. Jejich nevýhodou je vyšší cena a nižší úložná kapacita.

Pevné disky jsou ve srovnání s disky SSD pomalejší – nabízejí nižší rychlost čtení i zápisu a pomalejší jsou i při měření rychlosti přístupu k hledaným datům.	**VÝKON** (− / +)	SSD disky ukládají data do paměti typu flash, která se vyznačuje velmi krátkou přístupovou dobou k datům, a dosahují vysokých přenosových rychlostí při čtení i zápisu dat.
Velkou předností pevných disků je jejich velká kapacita pro uložení dat. 3,5palcové pevné disky zakoupíte i s kapacitou 2 TB. Díky tomu se výborně hodí i pro zálohování dat, ale i fotografií, hudby či filmů.	**KAPACITA** (+ / −)	Ve srovnání s kapacitou pevných disků je kapacita disků SSD malá. Nejčastěji se u notebooků setkáte s SSD diskem o kapacitě 128 GB nebo 256 GB. Pro provozování programů je to kapacita dostatečná, pro uložení většího objemu dat nikoli.
Pevné disky jsou kvůli pohyblivým součástem náchylnější k poškození než disky SSD.	**ODOLNOST** (− / +)	Díky tomu, že SSD disky neobsahují žádné pohyblivé části, mají vysokou mechanickou odolnost.
Pevné disky jsou v počítačích stále častěji používaným úložným médiem, protože jsou dostupné za dobré ceny. Disk s kapacitou 1 TB pořídíte za cca 2 100 Kč, disk s kapacitou 2 TB stojí cca 2 800 Kč.	**CENA** (+ / −)	SSD disky jsou i přes své nesporné výhody zastoupeny v počítačích méně často – kromě menší kapacity je to důsledek vyšší ceny: 128GB SSD disk stojí cca 2 400 Kč, 256GB model pořídíte za cca 4 500 Kč.

LG M2352D, M2382D, M2482D

MONITORY S TV TUNEREM

Monitory LG z řady M52 a M82 jsou vybaveny kvalitním panelem IPS a tunerem DVB-T, pomocí něhož naladíte televizní vysílání šířené prostřednictvím pozemních vysílačů. Předností technologie IPS je přesné zobrazení barev, a proto monitory osazené displejem IPS jsou vhodné i pro uživatele, kteří se věnují úpravám fotografií nebo editaci videa. Z řady M52 se na našem trhu objeví 23palcový model M2352D, z řady M82 budou dostupné dva monitory – 23palcový monitor M2382D a 24palcový monitor M2482D (viz obrázek). Monitory z řady M82 nabízejí lepší kontrast obrazu a výkonnější reproduktory, takže se lépe hodí pro sledování filmů či televizního vysílání. Všechny tři monitory disponují videovstupem HDMI a portem USB, díky kterému můžete přehrávat videa i z USB flash disku. Pro pohodlné ovládání je přibalen dálkový ovladač.

▸ **CENA S DPH:** 5 400 Kč (LG M2352D), 5 700 Kč (LG M2382D), 6 100 Kč (LG M2482D) ▸ *www.lg.cz*

Google Nexus 7

TABLET OD GOOGLU

Tento tablet vyrábí pro společnost Google firma Asus a na trhu se objeví od září. Od ostatních tabletů s Androidem se odlišuje tím, že jde o první tablet na světě vybavený novou verzí tohoto operačního systému, nesoucí označení 4.1 Jelly Bean. V jeho těle najdeme například čtyřjádrový procesor nVidia Tegra 3, NFC čip a 16 GB interní paměti. Displej, jak už název napovídá, má sedmipalcovou úhlopříčku s rozlišením 1 280 × 800 bodů. Velikosti displeje odpovídají rozměry 199 × 120 × 11 mm. Hmotnost je 340 gramů a tablet by měl vydržet až deset hodin na jedno nabití.

▸ **CENA S DPH:** 6 400 Kč ▸ *www.google.com/nexus*

Camera Size Comparison

POROVNEJTE VELIKOST DIGITÁLNÍCH FOTOAPARÁTŮ

Elektroniku a výpočetní techniku často koupíte zdaleka nejlevněji na internetu, ovšem jednou z daní, které za levnější nákup zaplatíte, je to, že nevíte, jak výrobek ve skutečnosti vypadá. Zejména rozměry udávané v číselných hodnotách často mnoho neřeknou, někdy jsou dokonce vyloženě zavádějící. Chystáte-li se na nákup digitálního fotoaparátu, můžete zkusit využít stránek Camerasize.com. Na nich lze porovnávat velikost přístrojů v přesném měřítku, takže pak těžko koupíte něco, co jste nechtěli. Rozhraní služby je velmi jednoduché – na úvodní stránce klikněte na tlačítko **Get started** a pak jen z roletových menu vybírejte jednotlivé přístroje ke srovnání.

▸ *www.camerasize.com*

Garmin Approach G3 Lifetime

NAVIGACE GPS PRO GOLFISTY

Navigační přístroje z řady Garmin Approach jsou určeny pro hráče golfu. V paměti těchto přístrojů jsou totiž plány 7 800 golfových hřišť v Evropě (včetně 78 hřišť v ČR), dražší verze obsahují databázi více než 27 000 hřišť na celém světě. Přístroj dokáže na 2,7palcovém barevném dotykovém displeji zobrazit plánky jednotlivých jamek na hřišti. Určí nejen vzdálenosti od greenu, ale i od překážek nebo libovolného jiného místa na ferveji a také délky jednotlivých ran. Kromě měření vzdáleností umí také vést skórkartu až pro čtyři hráče současně a vyplněnou ji po hře zálohovat v počítači. Přístroj je voděodolný, má rozměry 5,8 × 11,4 × 3,5 cm, váží 192 gramů a je napájen dvěma tužkovými bateriemi, s nimiž vydrží v provozu až 15 hodin. Verze Lifetime zahrnuje bezplatnou aktualizaci hřišť (4× ročně).

▸ **CENA S DPH:** 5 990 Kč ▸ *www.garmin.cz*

Levné a velké monitory

Pro pohodlnou práci s počítačem potřebujete dostatečně velký a kvalitní monitor. Velmi dobrou volbou jsou i z cenového hlediska zobrazovací jednotky s úhlopříčkou dlouhou 24 palců (tedy 61 cm). Ty zobrazují obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů a dokážou tak zobrazit i filmy v plné HD kvalitě.

Acer S240HLbd

Levným 24palcovým monitorem je např. model Acer S240HLbd, jehož displej je podsvícen úspornými LED diodami a který zobrazuje obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Svítivost je 250 cd/m^2 a doba odezvy je 5 ms. Pro připojení k počítači jsou k dispozici vstupy DVI a D-Sub.

Philips 247E3LSU

Přímou konkurencí pro monitor Acer S240HLbd je model Philips 247E3LSU, který za obdobnou cenu nabízí podobné vlastnosti. Také tento přístroj lze k počítači připojit pomocí vstupů DVI a D-Sub, displej podsvěcují diody LED, ale výrobce v tomto případě uvádí vyšší svítivost – 300 cd/m^2.

Asus 24T1E

Pro zájemce, kteří chtějí monitor používat i pro sledování TV vysílání, lze doporučit model Asus 24T1E. Je vybaven vestavěným televizním tunerem pro příjem digitálního TV vysílání (DVB-T), dvěma 7W reproduktory a dálkovým ovladačem. Ve výbavě přístroje jsou i dva videovstupy HDMI.

iiyama ProLite B2409HDS

Monitor iiyama ProLite B2409HDS nabízí velmi praktickou možnost, a to výškové nastavení displeje. Jeho podstavec je totiž výsuvný o cca 11 cm. Displej tohoto monitoru lze také otočit do polohy na výšku. Pro připojení počítače jsou zde porty DVI a D-Sub a nechybí videovstup HDMI ani 2W stereoreproduktory. Výborná je krátká doba odezvy, jen 2 ms.

Nejlepší notebooky do 13,3“

I lehké a snadno přenosné notebooky jsou dnes vybaveny akumulátorem, který jim zajistí alespoň 6 hodin provozu mimo dosah elektrické zásuvky. Velké rozdíly jsme ale zaznamenali při hodnocení výkonu procesoru a grafické karty.

na co se zaměřit

- snadno přenosný notebook musí být lehký
- výhodou je dlouhá doba při napájení z baterie
- pro hraní her vyberte model s vyhrazenou grafickou kartou
- vyzkoušejte si, zda vám vyhovuje klávesnice a touchpad

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Mobilita	Výbava	Výkon	Doba provozu na baterii (hod.)	Úhlopříčka (palce) / rozlišení displeje (body)	Procesor (GHz)	Grafický čip	Kapacita disku (GB)	Velikost paměti (GB)	Hmotnost (kg)
1. Asus ZenBook UX31E-RY010X	30 500 Kč	**71,7**	75	62	54	7:20	13,3 1 600 × 900	Intel Core i7--2677M (1,8)	Intel HD 3000	256 (SSD)	4	1,3
2. HP ProBook 5330m (LG724EA)	23 000 Kč	71,4	58	69	**73**	5:53	13,3 1 366 × 768	Intel Core i5--2520M (2,5)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	1,8
3. Dell XPS 13 (N-XPS13-N2-501)	28 000 Kč	71,3	78	55	59	**8:42**	13,3 1 366 × 768	Intel Core i5--2467M (1,6)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	1,4
4. Toshiba Portégé Z830-11M	26 000 Kč	70,6	76	63	49	8:24	13,3 1 366 × 768	Intel Core i5--2467M (1,6)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	**1,1**
5. Lenovo IdeaPad U300s (59-325752)	29 000 Kč	70,6	77	58	61	8:08	13,3 1 366 × 768	Intel Core i7--2677M (1,8)	Intel HD 3000	256 (SSD)	4	1,3
6. Samsung 900X3A-B01CZ	25 000 Kč	70,2	72	64	44	7:05	13,3 1 366 × 768	Intel Core i5--2467M (1,6)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	1,3
7. HP EliteBook 2540p (WK303EA)	18 000 Kč	68,7	66	**75**	36	6:27	12,1 1 280 × 800	Intel Core i7--640LM (2,13)	Intel HD Graphics	160 (HDD)	4	1,8
8. HP Folio 13 (B0N00AA)	25 000 Kč	68,6	74	61	51	7:07	13,3 1 366 × 768	Intel Core i5--2467M (1,6)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	1,5
9. Asus U36SD-RX146X	27 400 Kč	68,6	65	65	67	7:10	13,3 1 366 × 768	Intel Core i7--2620M (2,7)	nVidia GeForce GT 520M	160 (SSD)	4	1,7
10. Apple MacBook Air MC969CZ / A	28 000 Kč	68,6	66	64	50	6:40	11,6 1 366 × 768	Intel Core i5--2467M (1,6)	Intel HD 3000	128 (SSD)	4	**1,1**
11. Acer Aspire S3-951-2634G24iss (LX.RSE02.123)	31 200 Kč	68,1	70	57	63	7:18	13,3 1 366 × 768	Intel Core i7--2637M (1,7)	Intel HD 3000	240 (SSD)	4	1,3
12. HP EliteBook 2760p (LG680EA)	28 000 Kč	66,3	57	67	45	5:50	12,1 1 280 × 800	Intel Core i5--2410M (2,3)	Intel HD 3000	320 (HDD)	2	1,8
13. Acer Aspire One 722 (LU.SFT02.173)	8 000 Kč	64,8	**83**	54	12	7:07	11,6 1 366 × 768	AMD C-60	AMD Radeon HD 6290M	320 (HDD)	2	1,4

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

Asus ZenBook UX31E

hodnocení

★★★½☆

+ rozlišení a jas displeje, SSD disk, štíhlé tělo z hliníku

− vyšší cena

Ultrabook Asus ZenBook UX31E zaujme velmi tenkým provedením hliníkového těla. Na 13,3palcovém displeji se zobrazuje obraz v rozlišení 1 600 × 900 bodů. Procesor Intel Core i7--2677M dodává tomuto modelu vysoký výkon a na rychlém chodu programů má podíl i 256GB disk SSD. Hmotnost činí pouze 1,3 kg.

Acer Aspire One 722

hodnocení

★★★☆☆

+ nízká cena, dlouhý provoz na baterii

− nízký výkon procesoru

Mininotebook Acer Aspire One 722 je vybaven 11,6palcovým displejem s přijatelným kontrastním poměrem (646 : 1) a jasem (198 cd/m²). Výbava takto levného modelu (stojí 8 000 Kč) obsahuje trojici portů USB a videovýstup HDMI. Procesor AMD C-60 má nízký výkon, ale nespotřebuje mnoho energie.

Vlastnosti hudebních souborů

Na přiloženém CD je program MediaInfo, díky kterému zjistíte mnoho důležitých informací o souboru obsahujícím hudbu nebo video. Tyto informace si také můžete uložit v různých formátech. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

mediainfo.sourceforge.net

MediaInfo

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: čeština

PPK CD: 17/2012

MediaInfo je bezplatný program, který slouží pro zjišťování konkrétních vlastností multimediálního souboru.

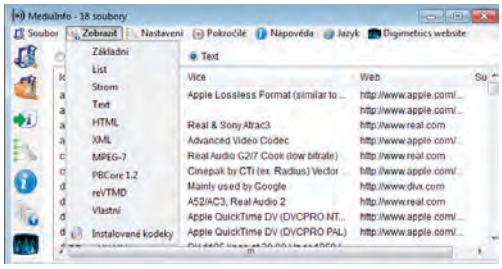

1 FORMÁT ZOBRAZENÍ

Program umožňuje nastavit způsob zobrazení informací o souboru. Kliknutím rozbalte nabídku **Zobrazit** a z ní vyberte jednu z možností, jak bude vypadat výpis informací o souboru. Pokud zvolíte poslední položku **instalované kodeky**, můžete zobrazit veškeré nainstalované audiokodeky, videokodeky a textové kodeky.

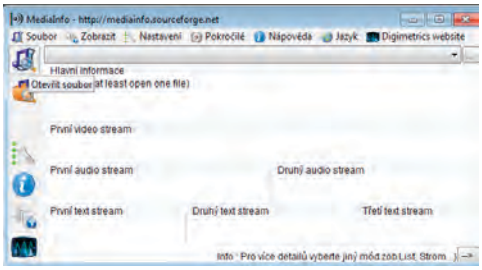

2 JAK OTEVŘÍT SOUBOR

Můžete zvolit, zda chcete zobrazit informace o jednom souboru, anebo o všech souborech ve vybrané složce. Chcete-li otevřít soubor, klikněte na tlačítko se symbolem noty a lupy v levé liště a soubor vyhledejte. Pro otevření složky klikněte na druhé tlačítko se symbolem lupy, noty a složky. Soubor se otevře a jeho název bude uveden v horní liště. Pokud jste otevřeli složku, můžete zde mezi jednotlivými soubory listovat.

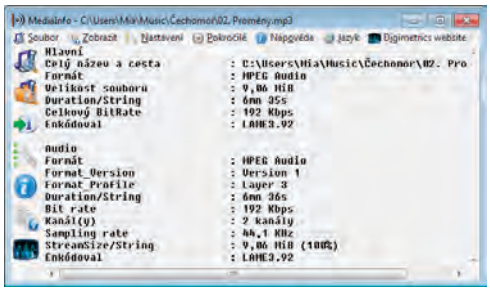

3 INFORMACE O SOUBORU

Nyní můžete zobrazit informace o libovolném souboru. Podle toho, který typ zobrazení (základní, list, strom, HTML) zvolíte, se zobrazí různé informace o vybraném souboru. Najdete zde například formát, velikost souboru, délku, datový průtok, kanál, samplovací frekvence a řadu dalších informací o vlastnostech souboru.

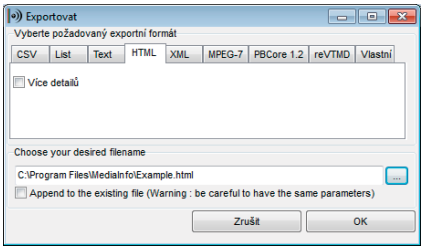

4 JAK ÚDAJE ULOŽIT

Veškeré informace můžete také uložit. Klikněte na tlačítko **Exportovat** se zelenou šipkou a písmenem **i**. Kliknutím na záložku v dalším okně zvolte formát, do kterého se informace o souboru uloží. Do pole **Choose your desired filename** zapište jméno souboru s informacemi a po kliknutí na tlačítko s třemi tečkami určete jeho umístění.

info

CO JSOU TO TAGY

Program dokáže zobrazit řadu technických informací o multimediálním souboru, jde však o něco jiného, než jsou tagy. Tagy si můžete představit jako nálepky, které nijak nemění charakter souboru, ale nesou informace o jeho obsahu. Kromě některých technických informací to může být například i jméno interpreta, název alba, žánr skladby, rok vzniku nahrávky a může zde být také uložen obrázek alba. Tyto informace mohou být zobrazeny například na displeji přehrávače hudebních souborů či v okně přehrávacího programu.

CO JE TO DATOVÝ PRŮTOK

Jednou z nejdůležitějších technických informací, které se o zvukovém souboru můžete dozvědět, je tzv. bitrate neboli datový průtok. Ten udává, jaký objem dat proteče za jednu sekundu při přehrávání souboru. Díky nejrůznějším metodám komprese však již neplatí, že skladba s menším datovým průtokem je vždy méně kvalitní než skladba s datovým průtokem větším.

Hudba a video v mobilu

Mobilní telefony dnes umí spoustu věcí, mimo jiné také přehrávat video nebo hudbu. A právě přehrávání videa je skvělá zábava k ukrácení dlouhé chvíle. Ukážeme vám, jak převést videosoubor do formátu vhodného pro mobilní telefon. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

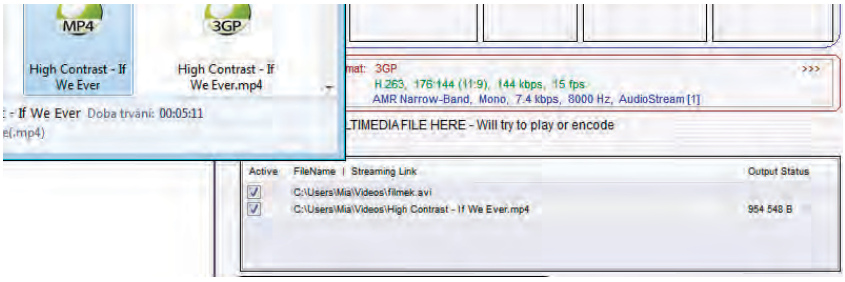

1 VYBERTE SOUBOR K PŘEVEDENÍ

Nejprve je třeba do programu zařadit soubor, který budete převádět. V průzkumníku zvolte složku, která tento soubor obsahuje. Klikněte na něj, se současně stisknutým levým tlačítkem myši přetáhněte soubor do okna programu Super a tlačítko myši uvolněte.

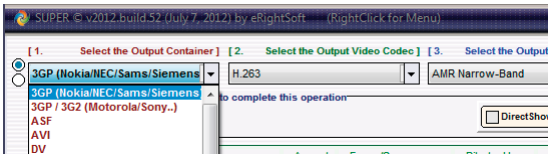

2 VÝSLEDNÝ FORMÁT

Nyní je třeba vybrat formát, do kterého budete soubor převádět. K tomu slouží rozbalovací seznamy zcela nahoře v okně programu. Z prvního rozbalovacího seznamu **Select the Output Container** vyberte formát, do kterého se bude soubor převádět. Chcete-li soubor převádět do formátu pro mobilní telefon, zvolte jeden z formátů 3GP, a to podle značky svého telefonu. Dále můžete zvolit vhodný videokodek (**Select the Output Video Codec**) a vhodný audiokodek (**Select the Output Audio Codec**).

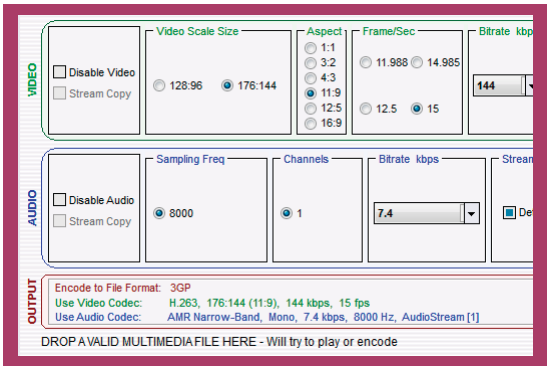

3 KVALITA ZVUKU A VIDEA

Na závěr nastavte kvalitu videa a zvukové stopy. Zaškrtnete-li v části **Video** položku **Disable Video**, videostopu odeberete; zaškrtnutím položky **Disable Audio** odstraníte z výsledného souboru zvuk. U videa nastavujete i měřítko (**Video Scale**), poměr stran (**Aspect**), počet snímků za sekundu (**Frames/Sec**), datový tok (**Bitrate**) a další možnosti. V části, v níž nastavujete zvuk, se určuje vzorkovací frekvence (**Sampling Freq**), počet kanálů (**Channels**), datový tok (**Bitrate**) a detekce streamu. V části **Output** najdete seznam všech nastavených možností. Nakonec klikněte na tlačítko **Encode**, a soubory se začnou převádět. Po dokončení převodu můžete výsledný soubor přehrát kliknutím na tlačítko **Play**.

Super

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: angličtina

PPK CD: 17/2012

Super je bezplatný program, který slouží k převádění multimediálních souborů. Program zvládne převést jak hudbu, tak video a mnoho dalšího.

www.erightsoft.com/super.html

info

KDE PŘEVEDENÝ SOUBOR NAJDETE?

Klikněte na převedený soubor v tabulce pravým tlačítkem myši a z otevřené místní nabídky vyberte položku **Output file saving management**. Otevře se adresářová struktura a v ní vyhledejte složku, do které chcete převedené soubory ukládat. Do této složky se budou ukládat všechny soubory, které jste převedli. Nakonec klikněte na tlačítko **Save changes**.

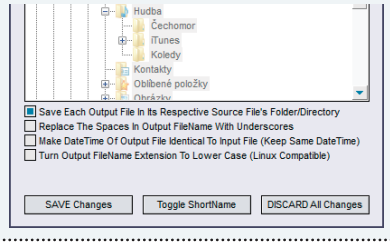

ZMĚNA VZHLEDU PROGRAMU

Nelíbí se vám, jak program vypadá? Jeho vzhled můžete do značné míry změnit. Klikněte na tlačítko **M** a z následně otevřené nabídky vyberte položku **Change skin (Theme)**. Nyní si můžete vybrat z několika alternativních vzhledů programu.

Záloha nastavení Windows

Nástroj Obnova systému umožňuje zálohovat důležitá nastavení Windows. Ukážeme vám, jak tuto zálohu ručně vytvořit, i to, jak nastavení ze zálohy obnovit. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.microsoft.cz

Windows 7

OBTÍŽNOST: náročné

JAZYK: čeština

Windows 7 nabízejí možnost vrátit některé z předchozích nastavení systému. Tento nástroj využijete např. v případě, že po instalaci nějakého programu došlo k výraznému zpomalení počítače. Pozor, tento nástroj doporučujeme používat pouze zkušeným uživatelům.

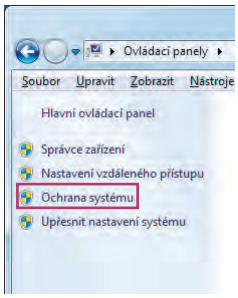

1 ZOBRAZENÍ OKNA PRO PRÁCI S BODEM OBNOVY

Z nabídky **Start** vyberte příkaz **Ovládací panely** a v okně **Ovládací panely** postupně klikněte na zelené odkazy **Systém a zabezpečení** a **Systém**. V levé části okna **Systém** klikněte na odkaz **Ochrana systému**, a zobrazí se okno **Vlastnosti systému** s kartou **Ochrana systému**.

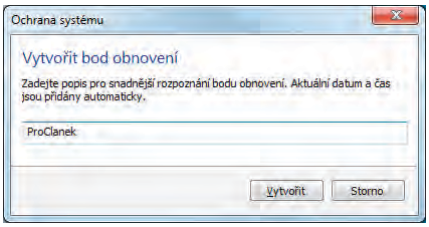

2 VYTVOŘENÍ BODU OBNOVY

V okně **Vlastnosti systému**, a to na kartě **Ochrana systému** (krok 1), vyhledejte tlačítko **Vytvořit** a klikněte na něj. Zobrazí se okno **Vytvořit bod obnovení**. Do editačního pole zapište popis, kdy a proč byl bod vytvořen (stručně!), a klikněte na tlačítko **Vytvořit.** Zobrazí se průběh vytváření bodu obnovy a po ukončení procesu informace o tom, že bod obnovy byl vytvořen.

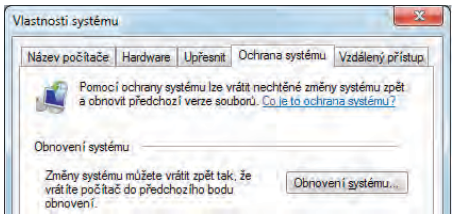

3 SPUŠTĚNÍ OBNOVY SYSTÉMU

Pozor, po obnovení systému dojde k restartu počítače, ukončete proto všechny běžící programy a uložte data. V okně **Vlastnosti systému**, a to na kartě **Ochrana systému** (krok 1), klikněte na tlačítko **Obnovení systému**. Windows spustí nástroj **Obnovení systému**, který vás provede kroky potřebnými pro obnovu. V okně **Obnovení systému** klikněte na tlačítko **Další**.

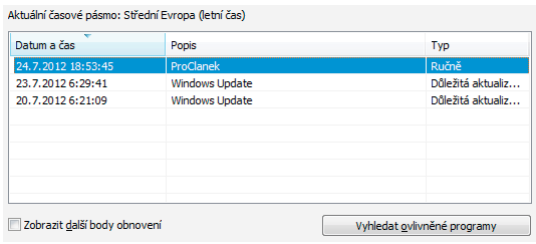

4 OBNOVA SYSTÉMU

Průvodce nabídne seznam dostupných bodů obnovy. Chcete-li zobrazit další body, zaškrtněte položku **Zobrazit další body obnovení**. Vyberte požadovaný bod obnovy a klikněte na tlačítko **Další**. V následujícím okně zkontrolujte zobrazené informace. Ověřte, že je vybrán správný bod obnovy, a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

info

CO JE TO BOD OBNOVY

Je-li nástroj Ochrana systému zapnutý, vytváří zálohy týkající se nastavení počítače. Tyto zálohy se nazývají **body obnovy.** Zálohy jsou vytvářeny každých sedm dnů nebo před událostí, která může změnit nastavení počítače (např. před instalací programu).

Jedním z kroků nástroje Obnovení systému je také vytvoření nového bodu obnovy. Ten lze použít v případě, že právě prováděné obnovení nepřineslo žádaný výsledek a počítač je třeba vrátit do předchozího stavu. Nástroj Ochrana systému je automaticky zapnutý pouze pro disk, na kterém jsou nainstalována Windows. Pozor, tento nástroj funguje pouze na disku, který je naformátován pro souborový systém NTFS.

Nástroj Ochrana systému má na disku vyhrazen prostor, do kterého body obnovy ukládá. Dojde-li k zaplnění tohoto prostoru, budou postupně mazány nejstarší body obnovy. V případě, že nástroj Ochrana systému vypnete, dojde ke smazání všech bodů obnovy.

Aby se soubor otevřel

Poradíme vám, jak určit, co má počítač vykonat po vložení CD, DVD nebo USB disku do počítače, a dozvíte se také to, jak změnit program, který Windows použijí po dvojitém kliknutí na ikonu dokumentu. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 KDE ZMĚNY NASTAVIT

Změny v nastavení výchozích programů se provádějí v okně **Programy**. Pro zobrazení tohoto okna klikněte v pravé části nabídky **Start** na položku **Ovládací panely**. V tomto okně vyhledejte zelený odkaz **Programy** a klikněte na něj.

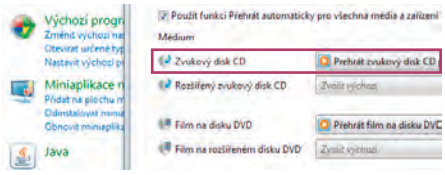

2 VÝCHOZÍ AKCE PRO MÉDIA

Chcete-li, aby se např. po vložení audio CD do počítače automaticky spustil program pro přehrávání tohoto CD, vyberte v okně **Programy** pod nadpisem **Výchozí programy** odkaz **Změnit výchozí nastavení pro média nebo zařízení**. V okně **Přehrát automaticky** vyhledejte požadovanou položku (např. **Zvukový disk CD**), kliknutím rozbalte seznam napravo od položky a vyberte požadovanou akci.

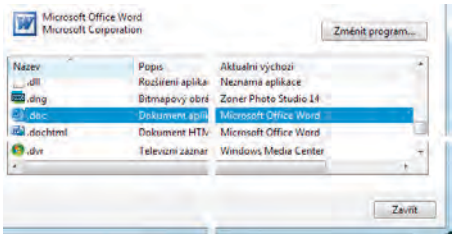

3 NASTAVTE VÝCHOZÍ PROGRAM

Výchozí program je ten, který Windows spustí poté, co na daný soubor nebo jeho zástupce dvojitě kliknete. Pro změnu nastavení klikněte v okně **Programy** pod nadpisem **Výchozí programy** na odkaz **Otevírat určené typy souborů vždy pomocí konkrétního programu**. Windows zobrazí seznam typů souborů. Klikněte na ten typ (ve sloupci **Název**), u kterého chcete provést změnu, a poté na tlačítko **Změnit program**.

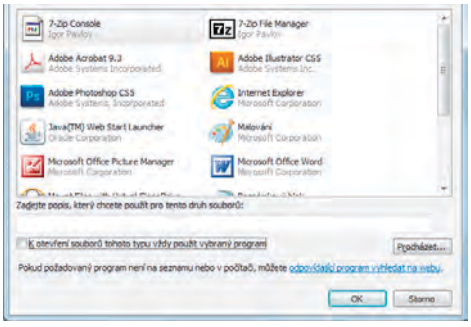

4 VYHLEDÁNÍ VHODNÉHO SOUBORU

Po kliknutí na tlačítko **Změnit program** se zobrazí okno **Otevřít v programu**. V horní části okna jsou doporučené programy. Chcete-li některý z nich použít, klikněte na jeho ikonu. Chcete-li vybrat jiný program, klikněte na tlačítko **Procházet** a v dalším okně program vyberte. Nejste-li si volbou jisti, zrušte zaškrtnutí položky **K otevření souborů tohoto typu vždy použít vybraný program**. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**.

Windows 7

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

To, že dokument otevřete pouhým dvojitým kliknutím na jeho ikonu nebo že program pro přehrání video DVD se automaticky spustí po vložení disku do počítače, je velmi příjemné. Ale někdy je třeba toto nastavení upravit.

www.microsoft.cz

info

PO VLOŽENÍ CD SE NIC NEDĚJE

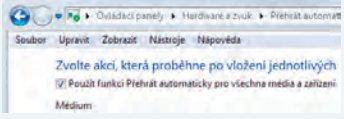

Pokud se po vložení USB, DVD nebo CD do počítače ani po chvilce čekání nespustí program pro přehrávání jeho obsahu nebo se nezobrazí okno s dotazem, jaká akce se má provést, zobrazte okno **Přehrát automaticky** (krok 2) a ujistěte se, že je zaškrtnuta položka **Použít funkci Přehrát automaticky pro všechna média a zařízení**.

KDYŽ POČÍTAČ DOKUMENT NEPOZNÁ

Když dvojitě kliknete na daný soubor a zobrazí se okno se zprávou **Systém Windows nemůže otevřít tento soubor** (a vy víte, který program chcete pro otevření souboru použít), označte možnost **Vybrat program ze seznamu nainstalovaných programů** a klikněte na tlačítko **OK**. Windows zobrazí okno **Otevřít v programu** (krok 3). Dále postupujte podle popisu, který je uveden v krocích 3 a 4.

Tipy pro Photo Studio

Poradíme vám, jak v Zoner Photo Studiu vyčistit okno pro prohlížení obrázků, jak jednoduše jednotlivé obrázky popsat, i to, jak upravit měřítko zobrazení. A jako bonus jsme přidali radu, jak automatické promítání podbarvit hudbou. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.zoner.cz

Zoner Photo Studio 14

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Blíží se doba, kdy si budete připomínat letošní dovolenou fotografiemi, které jste pořídili. Přinášíme tipy pro Zoner Photo Studio, a to tipy zaměřené na promítání fotografií.

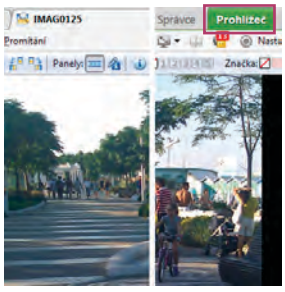

1 JAK ZOBRAZIT A SKRÝT PANEL S NÁHLEDY

Úvodní okno programu Zoner Photo Studio (dále jen ZPS) nabízí ve vybrané složce náhledy obrázků. Pro prohlížení obrázků ve větším měřítku slouží prohlížeč: Zapněte jej kliknutím na záložku **Prohlížeč** v pravé horní části okna ZPS. V dolní části okna prohlížeče můžete podle potřeby zobrazit panel s náhledy obrázků. Pro jeho zobrazení či skrytí klikněte na nástroj **Panel s náhledy**. Tento panel můžete použít také v editoru.

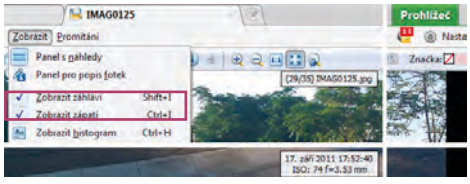

2 JAK ZOBRAZIT A SKRÝT ZÁHLAVÍ A ZÁPATÍ

Při prohlížení obrázků v prohlížeči ZPS (viz krok 1) se uprostřed horního okraje obrázku zobrazuje název prohlíženého obrázku a uprostřed dolního okraje datum a čas jeho pořízení. Tyto údaje ale zakrývají části obrázku. Pro jejich skrytí nebo zobrazení vyberte z nabídky **Zobrazit** příkazy **Zobrazit záhlaví** a **Zobrazit zápatí**. Pozor, tyto příkazy jsou přístupné pouze v prohlížeči.

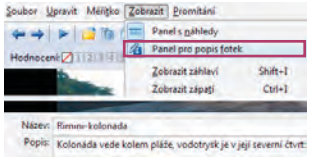

3 JAK POPSAT FOTOGRAFIE

Pro pohodlné zadání názvu a popisu jednotlivých fotografií slouží panel pro popis snímků. Panel zobrazíte nebo skryjete tak, že v okně **Prohlížeč** vyberete z nabídky **Zobrazit** příkaz **Panel pro popis fotek**. Panel nabízí editační pole pro zadání názvu obrázku a pro jeho popis. V pravé části panelu můžete obrázek také ohodnotit. Změny se do obrázku ukládají tak, že přejdete na další obrázek. Není-li zobrazen panel s náhledy (krok 1), pro zobrazení dalšího obrázku použijte tlačítko **Předchozí** nebo **Následující** v pravém horním rohu panelu určeného pro popis fotografií.

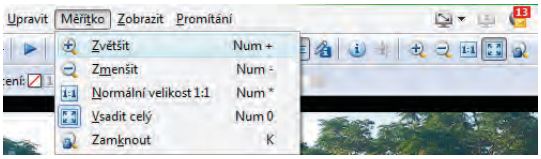

4 JAK NASTAVIT MĚŘÍTKO ZOBRAZENÍ

V prohlížeči lze také nastavit měřítko zobrazení, a to v nabídce **Měřítko** nebo pomocí nástrojů na panelu nástrojů. Možnost **Vsadit celý** upraví měřítko zobrazení tak, aby se do okna prohlížeče vešel celý obrázek. Pomocí nástrojů **Zvětšit** a **Zmenšit** můžete nastavit vlastní měřítko zobrazení. Chcete-li nastavené měřítko použít pro další obrázky, vyberte z nabídky **Měřítko** příkaz **Zamknout**. Dalším zadáním tohoto příkazu zámek měřítka zrušíte.

info

AUTOMATICKÉ PROMÍTÁNÍ

Ukazujete-li obrázky více lidem, je lepší, když uživatelé nejsou přímo u počítače, aby si vzájemně nezakrývali obrazovku. To ale ztěžuje použití myši pro přechod na nový snímek. Tento problém může vyřešit automatické promítání. Spokojíte-li se s jeho spuštěním bez možnosti nastavit další parametry, klikněte na záložku **Prohlížeč** v pravé horní části okna. Poté vyberte z nabídky **Promítání** příkaz **Spustit promítání**. Chcete-li podmínky promítání nastavit podle vlastní potřeby, vyberte z nabídky **Promítání** příkaz **Promítnout s nastavením**, a zobrazí se okno **Promítání**. Pro automatické promítání označte na kartě **Zobrazení** položku **Automaticky po** a v editačním poli nastavte čas, po který má být obrázek zobrazen. Chcete-li, aby se promítaly jen vybrané obrázky, vyberte je v průzkumníku ZPS. Poté zobrazte okno **Promítání** a na kartě **Zobrazení** zaškrtněte položku **Pouze vybrané soubory**. Ještě připomeneme, že na kartě **Hudba** můžete zvolit audiosoubor, který se bude během promítání přehrávat.

Archivace v podání Windows

Poradíme vám, jak jednoduše vytvořit komprimovanou složku, jak do ní přidat data, i to, jak s daty v komprimované složce pracovat. A popíšeme, co nastane po instalaci archivačního programu. ■ MIROSLAV ZIEGLER

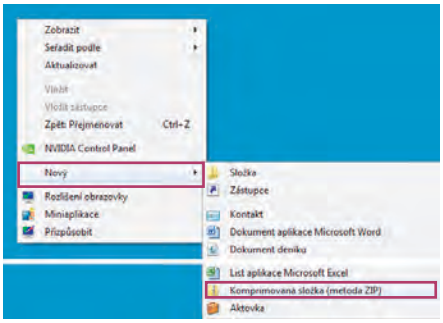

1 VYTVOŘTE PRÁZDNOU KOMPRIMOVANOU SLOŽKU

Pro vytvoření prázdné komprimované složky klikněte na dané místo (na ploše nebo v okně průzkumníku) pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte postupně příkazy **Nový** a **Komprimovaná složka (metoda ZIP)**. Windows vytvoří novou komprimovanou složku a nabídnou její název (**Nová komprimovaná složka (metoda ZIP)**) k editaci. V případě, že se vám změna názvu nepodaří, klikněte na ikonu dané složky a stiskněte klávesu **F2**.

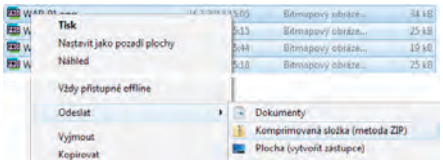

2 ZAZIPUJTE VYBRANÁ DATA

Komprimovaná složka vytváří stejný typ archivu jako program ZIP. Označte položky (soubory či složky), které chcete archivovat. Na libovolnou označenou položku klikněte pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte postupně položky **Odeslat** a **Komprimovaná složka (metoda ZIP)**. Windows vytvoří komprimovanou složku a pro její název použijí název té položky, na kterou jste klikli pravým tlačítkem myši. Složku můžete podle potřeby přejmenovat způsobem popsaným v kroku 1.

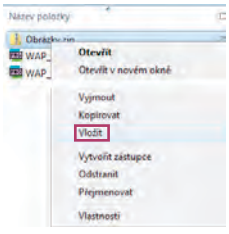

3 PŘIDEJTE DATA DO KOMPRIMOVANÉ SLOŽKY

Potřebujete-li do již existující komprimované složky přidat data, postupujte tak, jako byste data přidávali do složky normální. To znamená, že můžete vybrané položky přetáhnout myší na ikonu komprimované složky nebo je do komprimované složky umístit pomocí schránky (po umístění dat do schránky klikněte na komprimovanou složku pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte příkaz **Vložit**).

4 ZÍSKEJTE DATA Z KOMPRIMOVANÉ SLOŽKY

Windows umožňují pracovat s komprimovanou složkou podobně jako se složkou klasickou. Počítejte ale s tím, že soubory v komprimované složce jsou určeny pouze ke čtení. V praxi to znamená, že soubory uložené v komprimované složce můžete otevřít a upravit, ale provedené změny nebude možné do daného souboru uložit – je třeba použít příkaz **Uložit jako**. Po přesunutí nebo zkopírování dat z komprimované složky na plochu nebo do normální složky můžete data bez problémů upravovat.

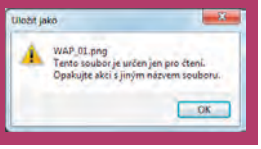

Windows 7

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Pro uspořádání dat jsou určeny složky. Windows nabízejí možnost vytvořit složku normální a složku komprimovanou. S komprimovanou složkou můžete zacházet podobně jako se souborem, tedy např. ji jednoduše odeslat elektronickou poštou.

www.microsoft.cz

info

CO JE TO KOMPRIMOVANÁ SLOŽKA

Komprimovaná složka je soubor ve formátu ZIP, tedy ve formátu, který používají archivační programy. To, zda máte ve svém počítači nainstalován archivační program asociovaný se soubory typu ZIP, poznáte např. podle toho, že příponu ZIP najdete v seznamu typů souborů a programů s nimi spojených – postup je uveden v článku Aby se soubor otevřel (kroky 1 a 3) na str. 29. V případě, že v seznamu typů souborů příponu ZIP nenajdete, není asociována s žádným programem a Windows umožní pracovat s komprimovanou složkou. Je-li typ souborů ZIP spojen s některým z archivačních programů, pak Windows dají přednost tomuto programu a možnosti pro práci s komprimovanou složkou přestanou nabízet. Po instalaci archivačního programu, který vytvoří asociaci s příponou ZIP, tedy dojde k tomu, že se ikony komprimovaných složek změní na ikony, které odpovídají danému programu. Tato změna ale neovlivní data, která jsou v komprimovaných složkách uložena.

Převody hodnot

Poradíme vám, jak jednoduše vytvořit tabulku, která bude převádět hodnoty mezi různými jednotkami délky, objemu nebo hmotnosti. Stačí k tomu použít funkci Convert() a chvilka práce. ■ LUBOMÍR STŘED

www.microsoft.cz

MS Excel 2010

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Excel je dobrým pomocníkem i při převádění jednotek. Využijete-li funkci Convert(), můžete snadno převádět hodnoty z jedné jednotky do jiné. Tabulku s popisovaným příkladem najdete na přiloženém PPK CD.

	A	B	C	D
1	Převáděná hodnota			
2	Z jednotky			
3	do jednotky			
4				
5	Výsledek			

1 VYTVOŘTE ZÁKLAD TABULKY

Podle obrázku vytvořte základ tabulky. Po zapsání dat upravte podle potřeby šířku sloupců: Nejjednodušší je dvojitě kliknout na pravou hranici sloupce, jehož šířku upravujete. Pozor, ukazatel myši musí být v řádku s názvy (písmeny) sloupců.

F	G
HMOTNOST	
g	
sg	
lbm	
u	
ozm	
DÉLKA	
m	
mi	
Nmi	
in	
ft	
yd	
OBJEM	
oz	
cup	
us_pt	
uk_pt	
gal	
l	

2 SEZNAM JEDNOTEK

Při převodu dat je třeba zadat, ve které jednotce udáváte vstupní hodnotu a do které jednotky data převádíte. Ve sloupci **F** opište z nápovědy k funkci **Convert()** označení jednotek, které chcete převádět. Celý seznam jednotek (a jejich zkratek), se kterými funkce **Convert()** pracuje, najdete v nápovědě k funkci **Convert()**. Klikněte na buňku **B5** a v řádku vzorců klikněte na tlačítko **fx** na levém okraji editačního pole. Na levém dolním okraji okna s parametry funkce klikněte na tlačítko **Nápověda k této funkci** a počkejte na zobrazení okna nápovědy.

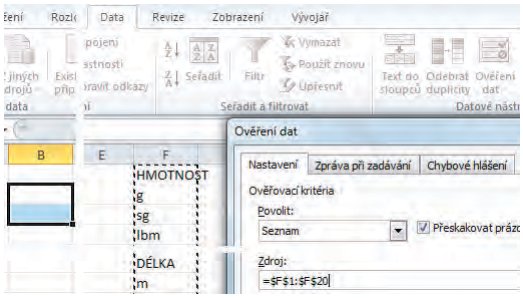

3 PŘIPRAVTE NABÍDKU JEDNOTEK

Označte buňky **B2** a **B3**. Klikněte na záložku **Data** a ve skupině **Datové nástroje** klikněte na horní polovinu nástroje **Ověření dat**. V seznamu **Povolit** nastavte hodnotu **Seznam** a klikněte do pole **Zdroj**. Tahem myší označte ty buňky ve sloupci **F**, do kterých jste zadali označení jednotek (krok 2). Poté klikněte na tlačítko **OK**. Klikněte do buňky **B2**, rozbalte seznam a vyberte z něj první hodnotu. Totéž udělejte v buňce **B3**.

B5 =CONVERT(B1;B2;B3)

	A	B	C	D
1	Převáděná hodnota	1		
2	Z jednotky	g		
3	do jednotky	g		
4				
5	Výsledek	1		

4 VLOŽTE FUNKCI CONVERT()

Funkce **Convert()** má tři parametry: Prvním je hodnota, kterou převádíte, druhým je jednotka, ve které je tato hodnota zadána, a třetím je jednotka, do které hodnotu převádíte. Aby vzorec po zadání nehlásil chybu, zapište do buňky **B1** hodnotu **1**. Poté do buňky **B5** zapište vzorec **=CONVERT(B1;B2;B3)**. A nyní již můžete převádět hodnoty podle potřeby.

info

DALŠÍ MOŽNOSTI

Pro ošetření chybových hlášení v případě nezadaných parametrů použijte funkci **IfError()**. Vzorec upravte do tvaru **=IFERROR(CONVERT(B1;B2;B3);"Chybné nebo nezadané hodnoty")**.

Chcete-li v buňkách **B2** a **B3** vybírat názvy jednotek, a ne jejich zkratky, využijte funkci **SVyhledat()**. Seznam jednotek upravte následujícím způsobem: Do sloupce **E** zapište názvy jednotek a do sloupce **F** zapište jejich označení podle nápovědy funkce **Convert()**.

V kroku 3 zadejte do seznamu hodnot buňky ze sloupce **E**. Vzorec v buňce **B5** upravte takto: Místo hodnoty **B2** zapište **SVYHLEDAT(B2;E1:F20;2;NEPRAVDA)**, jen odkaz **F20** nahraďte adresou poslední buňky, ve které je zkratka jednotky. Stejným textem nahraďte i odkaz **B3**. Výsledný vzorec pak vypadá takto:
=CONVERT(B1;SVYHLEDAT(B2;E1:F20;2;NEPRAVDA);SVYHLEDAT(B3;E1:F20;2;NEPRAVDA)).

Hledání textu ve Wordu

Poradíme vám, jak v textu vyhledávat zadaný text; Word nabízí pro vyhledávání několik možností. A také vám ukážeme, jak do dokumentu přidávat záložky, které usnadní přesun na dané místo v dokumentu. ■ MIROSLAV ZIEGLER

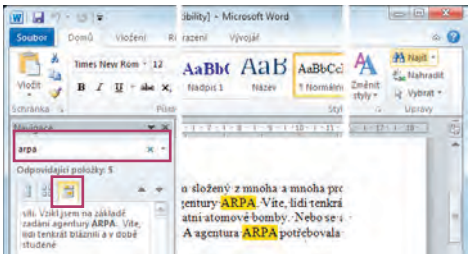

1 RYCHLÉ HLEDÁNÍ

Chcete-li najít v dokumentu Wordu nějaký výraz, klikněte na záložku **Domů**. Ve skupině **Úpravy** klikněte na levou část nástroje **Najít**, a v pravé části okna Wordu se zobrazí podokno **Navigace**. Do pole **Prohledat dokument** zapište hledaný text. Tak, jak zapisujete text do vyhledávacího pole, zvýrazňuje Word vyhledaná slova v textu. Ujistěte se, že v podokně **Navigace** je aktivní třetí záložka, tedy záložka **Procházet výsledky automatického hledání**. Žlutá zvýraznění z textu zmizí po uzavření podokna **Navigace**.

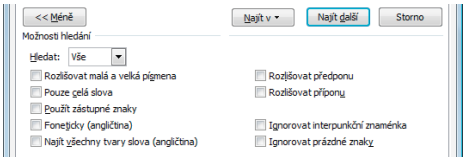

3 UPŘESNĚNÍ PODMÍNEK

V levé dolní části okna **Najít a nahradit** klikněte na tlačítko **Více,** a okno nabídne jednotlivé možnosti upřesnění. Možnost **Pouze celá slova** znamená, že se jako výsledek hledání zobrazí pouze takové místo, které zadanému textu přesně odpovídá. Je-li hledaný text součástí delšího slova, nebude tento výskyt zobrazen. Potřebujete-li, aby Word při vyhledávání rozlišoval velikost písmen, zaškrtněte položku **Rozlišovat velká a malá písmena**.

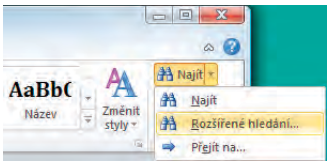

2 KLASICKÉ VYHLEDÁVÁNÍ

Ve skupině **Úpravy** (záložka **Domů**) klikněte na pravou část nástroje **Najít** (nastavte ukazatel myši na daný nástroj, a zobrazí se dělicí čára – pravá část je jen úzký pruh). Z nabídky tohoto nástroje vyberte příkaz **Rozšířené hledání**. Po zobrazení okna **Najít a nahradit** zapište na kartě **Hledat** hledaný text do editačního pole a klikněte na tlačítko **Najít další**. Opakovaným klikáním budete vyhledávat další výskyty zadaného textu.

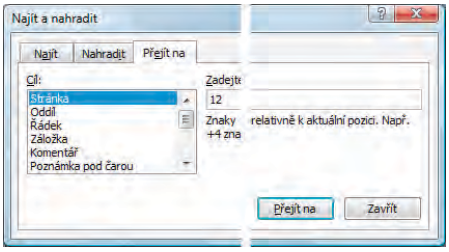

4 RYCHLÝ PŘESUN NA ZADANOU STRÁNKU

Potřebujete-li přejít na dané číslo stránky, klikněte na záložce **Domů** ve skupině **Úpravy** na pravou část nástroje **Najít** (krok 2) a z jeho nabídky vyberte položku **Přejít na**. Zobrazí se okno **Najít a nahradit** s aktivní záložkou **Přejít na.** V seznamu **Cíl** nastavte hodnotu **Stránka**. Do pole **Zadejte číslo stránky** zapište číslo stránky, na kterou chcete přejít, a klikněte na tlačítko **Přejít na**. Zapíšete-li před číslo znaménko + nebo –, posunete se v dokumentu o zadaný počet stránek dopředu nebo dozadu.

MS Word 2010

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

V delších dokumentech je výhodné použít pro vyhledávání požadovaného textu některý z nástrojů určených pro vyhledávání. A když požadovaný text v dokumentu najdete, pak je výhodné označit jej záložkou, která umožní rychlé zobrazení daného textu.

www.microsoft.cz

info

ZÁLOŽKY

Záložky umístěné do dokumentu Wordu umožňují rychlý přechod na to místo v dokumentu, do kterého je záložka umístěna. Pro vložení záložky klikněte do toho místa textu, do kterého chcete záložku vložit. Poté klikněte na záložku **Vložení**. Vyhledejte skupinu **Odkazy** a klikněte na nástroj **Záložka**. Zobrazí se okno **Záložka**. Do pole **Název záložky** zapište její název a klikněte na tlačítko **Přidat**. Název musí začínat písmenem a může obsahovat pouze písmena a čísla (bez mezer). Zapíšete-li název chybně,

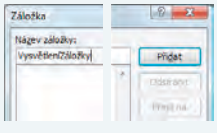

bude tlačítko **Přidat** nepřístupné. Na takto vytvořenou záložku přejdete buď tak, že v okně **Záložka** kliknete na požadovanou záložku a následně na tlačítko **Přejít na**, nebo postupem popsaným v kroku 4. V seznamu **Cíl** však nastavte hodnotu **Záložka**. Chcete-li záložku odstranit, klikněte na nástroj **Záložka**. V okně vyberte záložku určenou k odstranění a klikněte na tlačítko **Odstranit**.

Picasa

Poradíme vám, jak program Picasa nainstalovat. Dále se dozvíte, jak se Picasa chová po prvním spuštění a jaké možnosti pro vyhledání obrázku nabízí. Popíšeme vám i to, jak naráz upravit několik obrázků. ■ MIROSLAV ZIEGLER

Picasa

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 17/2012

http://picasa.google.cz

Mezi oblíbené prohlížeče obrázků patří Picasa. Program pochází z vývojové dílny Googlu a je lokalizován do češtiny. Vedle prohlížení obrázků nabízí Picasa také jednoduchý editor. Pozor, předtím než budete obrázky upravovat, vytvořte si záložní kopii původních obrázků.

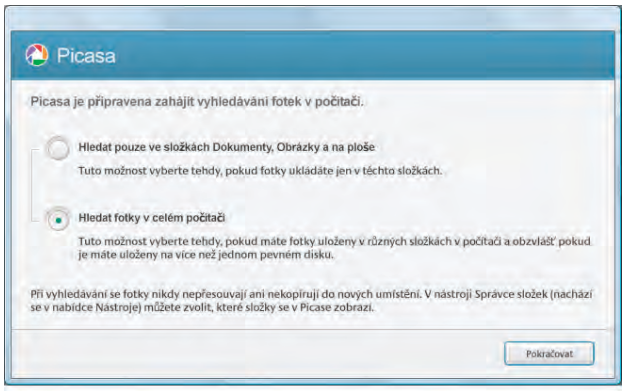

1 PRVNÍ SPUŠTĚNÍ

V případě, že jste program Picasa dosud neměli nainstalován, při prvním spuštění vám nabídne vyhledání fotografií ve vašem počítači. Ještě předtím se ale spustí prohlížeč WWW stránek a zobrazí se anglický text s informacemi o novinkách. Stránku zavřete a v okně prohlížeče vyberte jednu z nabízených možností vyhledávání obrázků. Klikněte na tlačítko **Pokračovat**, v dalším okně označte ty typy obrázků, které chcete vyhledat, a klikněte na tlačítko **Dokončit**. V pravém dolním rohu okna programu můžete sledovat informace o vyhledávání.

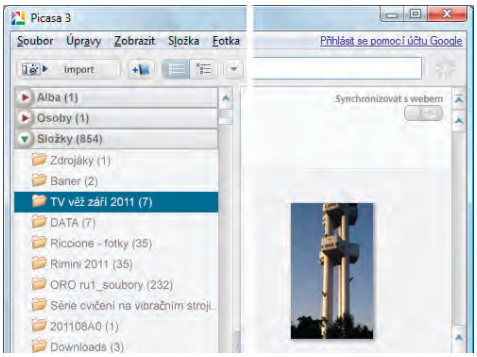

2 VÝBĚR OBRÁZKU PRO ÚPRAVY

V levé části okna programu Picasa je seznam složek, které obsahují nalezené obrázky. Znáte-li název složky, ve které požadovaný obrázek je, klikněte na tento název v seznamu. Picasa zobrazí náhledy obrázků uložených v této složce. Neznáte-li název složky, můžete pomocí posuvníku na pravé straně okna prohlížet náhledy všech nalezených obrázků.

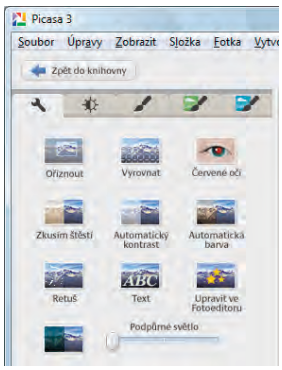

3 OŘÍZNUTÍ A OTOČENÍ

Dvojitě klikněte na náhled toho obrázku, který chcete upravit. V levé horní části okna editoru je pět záložek. Klikněte na levou záložku se symbolem montážního klíče. Na kartě pod záložkou pak podle potřeby vyberte nástroj, se kterým chcete pracovat.

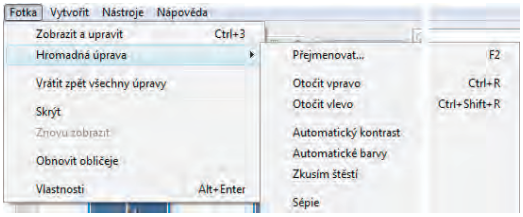

4 HROMADNÉ ÚPRAVY OBRÁZKŮ

Picasa nabízí možnost hromadné úpravy více obrázků. Obrázky nejprve označte a poté z nabídky **Fotka** vyberte příkaz **Hromadná úprava**. Z nabídky pak vyberte tu akci, kterou chcete s vybranými obrázky provést.

info

INSTALACE

Abyste mohli program Picasa nainstalovat, přihlaste se jako uživatel, který má oprávnění správce, nebo instalační program **Picasa39--setup.exe** spusťte jako uživatel s oprávněním správce. Pokud si Windows vyžádají souhlas se spuštěním programu, potvrďte jej. Instalační program nabídne okno **Licenční ujednání**. Po případném prostudování klikněte na tlačítko **Souhlasím**. V okně **Zvolte umístění instalace** je v poli **Cílová složka** nabídnuta cesta do složky pro instalaci programu. Chcete-li tuto složku změnit, klikněte na tlačítko **Procházet**. Pokud se složkou uvedenou v poli **Cílová složka** souhlasíte, klikněte na tlačítko **Instalovat**. V okně programu můžete sledovat průběh instalace. Po jejím dokončení vyberte, které operace má program ještě vykonat, a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

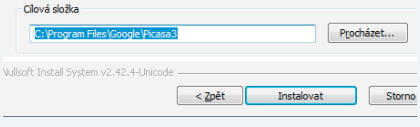

Vyhledejte spojení

Ukážeme vám, jak na internetu vyhledat spojení, jak pro toto spojení vybrat jízdní řád, a také to, jak zadat, přes která místa má trasa vést. Máte-li obavy, že nestihnete přestoupit na další spoj, můžete nastavit čas, který na přestup potřebujete. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 VYBERTE JÍZDNÍ ŘÁD

V horní části stránky *www.jizdnirady.cz* klikněte na odkaz **Vybrat jízdní řád** a vyberte jízdní řád, který chcete prohledávat. Na výběr jsou jízdní řády MHD více než 100 měst a jízdní řády vlaků, autobusů i letadel.

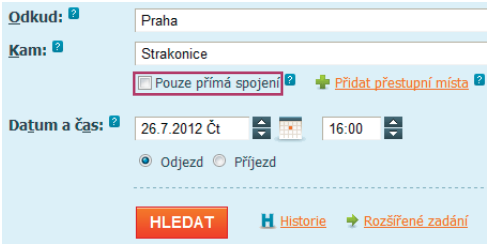

2 ZADEJTE HLEDANÉ SPOJENÍ

Do editačních polí **Odkud** a **Kam** zapište název výchozího a cílového místa. Aplikace vám to usnadňuje tak, že v seznamu nabízí názvy míst. Máte-li zájem pouze o spojení bez přestupů, zaškrtněte položku **Pouze přímá spojení** a dále zvolte, zda údaje v polích **Datum a čas** jsou dobou odjezdu, nebo dobou, kdy již potřebujete být v cíli. Poté klikněte na tlačítko **Hledat**.

3 INFORMACE O SPOJENÍ

V prohlížeči se zobrazí stránka se seznamem nalezených spojů. Za údaji o času příjezdu a odjezdu je ještě číslo linky – toto číslo je odkazem a po kliknutí na něj se zobrazí okno s jízdním řádem této linky. Odjíždíte-li z většího autobusového nádraží, podívejte se, zda je za hodinou odjezdu uvedeno modré číslo, jež obvykle udává nástupiště.

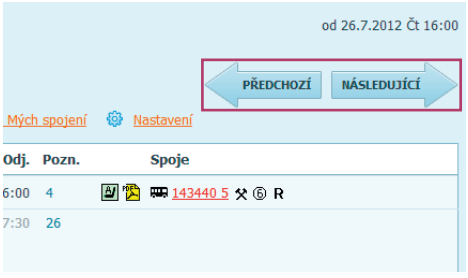

4 ZOBRAZTE DALŠÍ SPOJENÍ

Na stránce popsané v kroku 3 je zobrazena jen část spojů, které jedou přibližně v době, kterou jste zadali. Nad tímto seznamem i pod ním najdete řádek s několika tlačítky. Kliknutím na tlačítko **Následující** nebo **Předchozí** doplníte seznam spojení o další položky. Nedejte se zmást tím, že na začátku seznamu jsou uvedena již zobrazená spojení, a pomocí posuvníku zobrazte spodní část seznamu.

Jízdní řády.cz

www.jizdnirady.cz

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Internet nabízí řadu užitečných aplikací; mezi ty často využívané patří jízdní řády. Můžete zde snadno vyhledat spojení, a to jak meziměstská, tak i spoje MHD v mnoha městech.

info

UPŘESNĚTE ZADÁNÍ

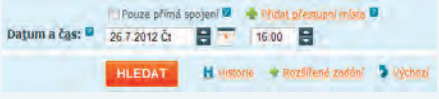

Pod polem pro zadání data odjezdu můžete vybrat buď položku **Odjezd**, nebo položku **Příjezd**. Volba **Odjezd** znamená, že aplikace vyhledá spoje, které odjíždějí v zadané datum a hodinu nebo později. Volba **Příjezd** zajistí to, že budou vyhledány spoje, které přijíždějí do místa určení v zadanou dobu nebo před ní. Chcete-li upřesnit to, přes která místa má trasa vést, klikněte na odkaz **Přidat přestupní místa** a zapište název přestupního místa. Chcete-li přestupní místo odstranit, klikněte na tlačítko s červeným křížkem za názvem přestupního místa. Důležité jsou také doby přestupu. Pro nastavení nejkratší doby přestupu klikněte na odkaz **Rozšířené zadání**. Pak postupně klikněte na položky **Parametry spojení** a **Nastavení času na přestup**. Poté v rozbalovacích seznamech nastavte minimální dobu, kterou pro přestup požadujete.

Navigace loukou i lesem

Systémů k nalezení trasy pro automobil jsme vám představili už několik. Ale takových, které vám najdou cestu po turisticky značených cestách, zatím mnoho není. Jeden takový systém nabízí služba Mapy.cz. ■ MILAN POLA

www.mapy.cz

Mapy.cz

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Oblíbený a užitečný server server Mapy.cz nabízí kvalitní mapy Evropy. Pro Českou republiku to jsou tři aktuální mapy v měřítku 1 : 5 000 (obecná, turistická, letecká) a tři mapy historické (letecká 2006, 2003 a obecná mapa z 19. století).

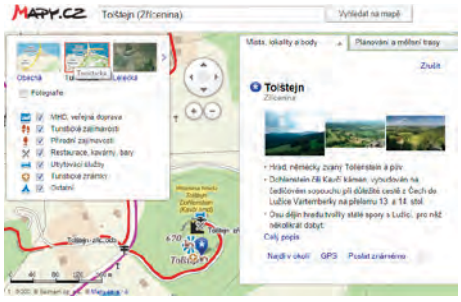

1 STARTUJEME

Do vyhledávacího pole na hlavní stránce mapového serveru Mapy.cz zapište místo, kam se chystáte na výlet, a zobrazí se obecná mapa daného místa. V levém horním rohu okna zvolte **Změnit mapu** a vyberte **Turistická**.

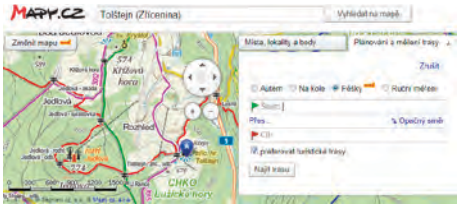

2 PLÁNUJEME

V pravém horním rohu okna aktivujte záložku **Plánování a měření trasy**. Na ní zaškrtněte volby **Pěšky** a **Preferovat turistické trasy**. Nyní se již můžete pustit do plánování trasy. Vyberte místo startu a cíle trasy (po kliknutí do příslušného pole umístěte myší praporek do mapy). Kliknutím na položku **Přes...** získáte možnost zadávat další místa, která chcete cestou navštívit.

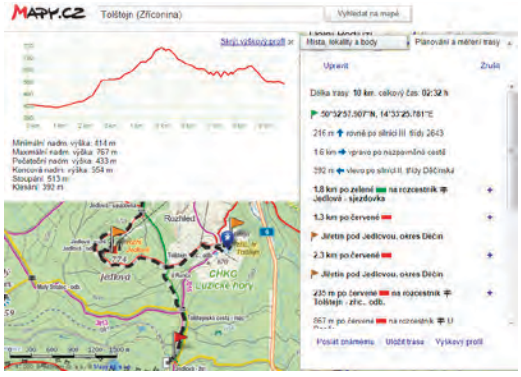

3 TRASA A ITINERÁŘ

Server vypočte trasu a zobrazí ji na mapě. V okně **Plánování** uvede podrobný itinerář cesty a zobrazit můžete i výškový profil. Chcete-li trasu upravit, klikněte na tlačítko **Upravit** a podle potřeby body trasy upravte. Trasu lze uložit do GPS navigace nebo odeslat e-mailem.

4 DALŠÍ MOŽNOSTI

Mapová aplikace umožňuje také zobrazit ikony, upozorňující na turistické a přírodní zajímavosti, dopravu, stravování a na ubytování. Možné je také zobrazování fotografií příslušných míst, které do systému nahráli jiní uživatelé. Server nabízí i další funkce, např. **Najdi v okolí**. Rušivou službou je zobrazování reklam.

info

DALŠÍ ZDROJE

Na internetu lze najít několik dalších stránek s turistickými mapami a informacemi, např. *www.amapy.cz* nebo *www.treking.cz/regiony/regiony.htm*. Ty ale neumožňují vyhledání trasy. Naopak zajímavou nabídku vyhledání itineráře tras po turistických cestách nabízí Klub českých turistů na stránkách *www.kct.cz/cms/vyhledavac--znacenych-tras*.

Turistické mapy si můžete nainstalovat i na svůj počítač nebo na mobilní zařízení (chytrý telefon nebo tablet). Například společnost Mapy.cz nabízí digitální turistické rastrové mapy SmartMaps, odpovídající měřítku 1 : 25 000 s detailními údaji o objektech (cestách, sídlech, vodstvu, zajímavých objektech, vrstevnicích atd.). Tyto mapy jistě uspokojí i náročné pěší turisty, cyklisty a lyžaře (běžkaře i sjezdaře). Mapy jsou pravidelně aktualizovány a vy si tak můžete v off-line provozu plánovat trasy svých výletů beze strachu, že budete bloudit.

Inzerce

Anonymní surfování

Chcete surfovat po webu tak, aby jiný uživatel počítače nemohl vysledovat vaši předchozí aktivitu? Jestliže ano, pak pro vás máme návod, jak tak učinit v populárním webovém prohlížeči Mozilla Firefox. ■ JIŘÍ MACICH ml.

mozilla.org/cs/firefox

Mozilla Firefox

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 17/2012

Mozilla Firefox patří k celosvětově nejoblíbenějším prohlížečům internetových stránek. Mimo jiné nabízí zajímavé funkce ochrany soukromí.

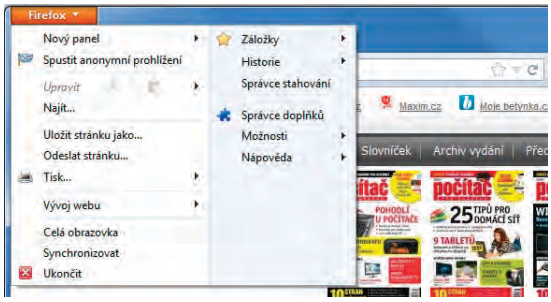

1 ANONYMNÍ PROHLÍŽENÍ WEBU

Ve Windows Vista a Windows 7 klikněte v levém horním rohu okna na tlačítko s nápisem **Firefox** a z otevřené nabídky vyberte možnost **Spustit anonymní prohlížení**. Ve Windows XP, kde Mozilla Firefox používá odlišné uživatelské rozhraní, se anonymní prohlížení aktivuje v menu **Nástroje**. Anonymní režim lze spustit též stisknutím klávesové zkratky **Ctrl+Shift+P**.

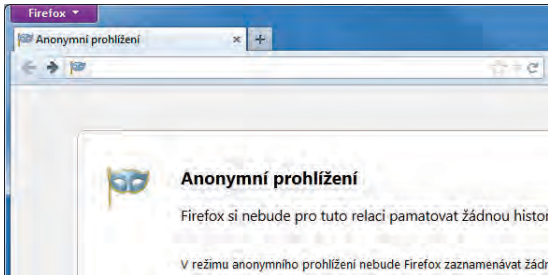

3 POUŽÍVÁNÍ ANONYMNÍHO REŽIMU

Prohlížeč se ovládá zcela standardním způsobem. Jediný rozdíl je v tom, že o vaší aktivitě na webu neukládá žádné informace, podle kterých by bylo možné ji na daném počítači zjistit. Opustit anonymní režim můžete tím způsobem, kterým jste jej spustili.

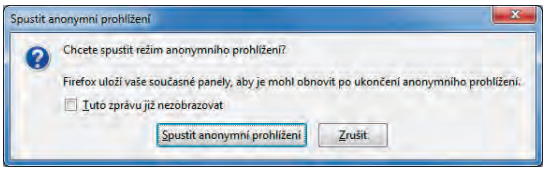

2 START ANONYMNÍHO REŽIMU

Prohlížeč si nejprve vyžádá potvrzení, že může zavřít všechna dosavadní okna a panely. Otevřené webové stránky však uloží tak, aby se k nim po opuštění anonymního režimu bylo možné vrátit. Pro potvrzení klikněte na tlačítko **Spustit anonymní prohlížení**. Po spuštění anonymního prohlížení se v okně prohlížeče objeví informační stránka, která vás s tímto režimem podrobně seznámí.

4 DODATEČNÉ ZAMETÁNÍ STOP

Firefox nabízí řešení i pro případy, kdy zapomenete anonymní režim aktivovat. Ve Windows Vista a Windows 7 klikněte na tlačítko **Firefox** a z nabídky **Historie** vyberte možnost **Vymazat nedávnou historii**. Ve Windows XP je totožná volba dostupná v menu **Nástroje**. V okně **Vymazat nedávnou historii** poté zvolíte, která konkrétní data chcete smazat a jak daleko nazpět. Prohlížeč umožňuje smazat data nashromážděná v daný den (počítáno od půlnoci), za poslední hodinu, za dvě hodiny nebo za čtyři hodiny. Rovněž lze smazat kompletní historii surfování.

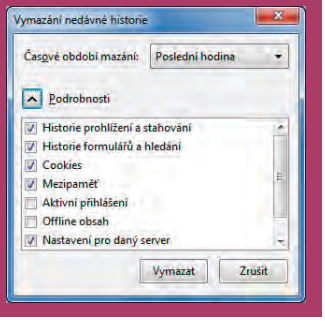

info

JAK FUNGUJE ANONYMNÍ REŽIM

Při aktivaci anonymního režimu prohlížeč neukládá na pevný disk žádná data, podle kterých by bylo možné vaši aktivitu vystopovat. Jde zejména o historii navštívených stránek a o historii hledání. Rovněž neukládá žádná data do tzv. mezipaměti, do níž se běžně ukládají třeba části webových stránek (např. obrázky), aby se při příští návštěvě nemusely znovu načítat z internetu. Prohlížeč neukládá ani záznamy cookies, jež weby používají třeba pro účely přihlašování.

PŘED ČÍM NEOCHRÁNÍ

Anonymní režim prohlížeče vás neochrání před možností sledovat vaše aktivity ze strany poskytovatele připojení k internetu. Jen v omezené míře brání webovým stránkám sledovat vaši aktivitu. Sledování, stopování a monitorování ze strany provozovatelů webů se ale můžete účinně bránit i bez anonymního režimu, a to díky rozšíření **BetterPrivacy**. Rozšíření je dostupné zdarma a nainstalovat jej můžete z katalogu doplňků – viz *addons.mozilla.org/cs/firefox/addon/betterprivacy*.

Zameťte své stopy

Chcete z počítače odstranit data, podle kterých by jiný uživatel mohl zjistit, co jste na počítači dělali? Jednoduše toho můžete dosáhnout za pomoci programu CCleaner. ■ JIŘÍ MACICH ml.

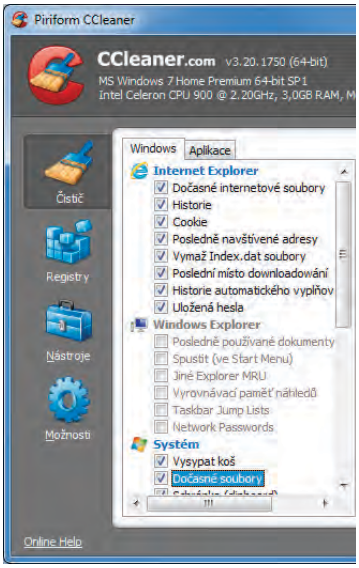

1 STOPY V OPERAČNÍM SYSTÉMU

Spusťte program a v levém sloupci klikněte na tlačítko **Čistič**. Napravo od sloupce s tlačítky jsou dvě záložky. Záložka pojmenovaná **Windows** umožňuje odstranit data o vaší dřívější aktivitě v operačním systému a v jeho webovém prohlížeči (Internet Exploreru). Lze například kompletně smazat veškeré stopy po aktivitě v Internet Exploreru, vymazat seznam naposledy používaných dokumentů, vysypat koš, zlikvidovat pozůstatky po smazaných souborech (aby je nebylo možné obnovit), vyprázdnit systémovou schránku a podobně.

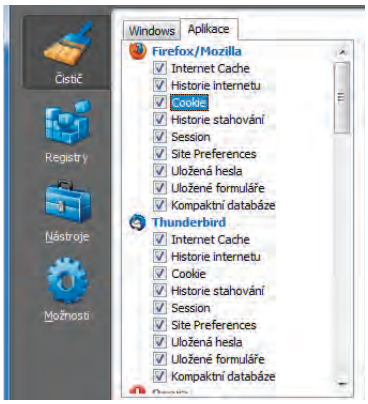

2 STOPY V PROGRAMECH

Odstranění stop po vaší aktivitě v dalších používaných programech lze nastavit na záložce **Aplikace**. Můžete odstranit stopy z dalších webových prohlížečů (Mozilla Firefox, Google Chrome...), z kancelářské sady MS Office a z desítek dalších podporovaných programů.

CCleaner

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

PPK CD: 17/2012

CCleaner je univerzální nástroj pro čištění počítače. Mimo jiné dokáže vymazat z počítače též informace, podle nichž by mohl někdo jiný zjistit, co jste na počítači dělali.

piriform.com/ccleaner

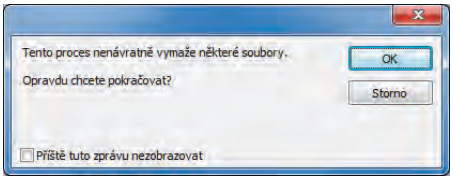

3 ZAČÁTEK MAZÁNÍ

Po výběru všech potenciálních stop, které chcete odstranit, můžete kliknout v pravé části okna dole na tlačítko **Spustit CCleaner**. Program se ještě zeptá, jestli chcete data opravdu odstranit – pak už je totiž nelze obnovit. Klikněte na tlačítko **OK**.

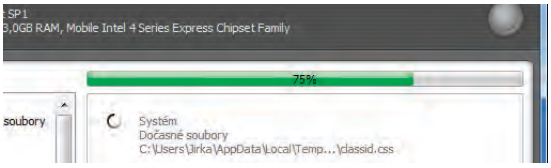

4 PRŮBĚH MAZÁNÍ

Průběh mazání můžete sledovat v pravé části okna programu. V závislosti na objemu odstraňovaných dat může celý proces trvat i desítky minut. Jakmile je mazání dokončeno, indikátor průběhu ukáže 100 % a objeví se text **Čištění ukončeno**.

info

DALŠÍ MOŽNOSTI PROGRAMU

CCleaner neslouží jen k odstranění stop po vaší aktivitě na počítači nebo k uvolnění místa na pevném disku smazáním některých dat (např. dočasných souborů a obsahu koše). Umí také najít a opravit chyby v systémovém registru, spravovat nainstalované programy a programy automaticky se spouštějící po startu nebo vyčistit libovolné paměťové médium tak, aby z něj nebylo možné obnovit smazané soubory.

VYTVOŘENÍ ZÁLOHY

Data smazaná programem CCleaner je možné obnovit pouze ze zálohy kompletního obsahu systémového pevného disku. Doporučujeme ji pro všechny případy vytvořit. Ve Windows 7 k tomu nepotřebujete žádný speciální program. Otevřete si postupně **Start / Ovládací panely / Zálohovat počítač**. Zde v levém sloupci klikněte na volbu **Vytvořit bitovou kopii systému** a pokračujte podle pokynů průvodce. Bitovou kopii doporučujeme uložit na externí pevný disk a disk dobře uschovat.

4 kroky k bezpečné Wi-Fi

Bezdrátová síť Wi-Fi se stala téměř nezbytným doplňkem každé moderní domácnosti. Umožňuje přístup na internet a vzájemnou komunikaci notebooků, chytrých mobilních telefonů, ale třeba i chytrých televizorů. ■ ALEŠ HAVLAS

Nastavení sítě Wi-Fi

OBTÍŽNOST: střední

Nezabezpečená síť Wi-Fi představujeme velké riziko. Nejenže ji může zneužívat chamtivý soused, ale může se k ní připojit i náhodný kolemjdoucí. A následně může jménem vašeho internetového připojení páchat třeba také trestnou činnost. V neposlední řadě je nezabezpečená Wi-Fi síť branou k vašim soukromým datům.

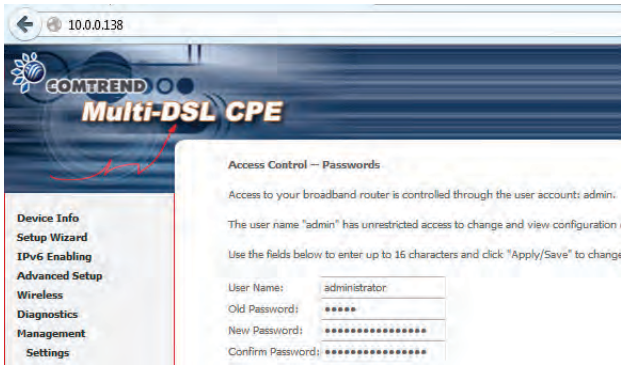

1 NEPOUŽÍVEJTE TOVÁRNÍ NASTAVENÍ

První, co by měl uživatel udělat při zprovoznění bezdrátového routeru, je změnit přístupové heslo k jeho konfiguračnímu rozhraní. To tovární je jednak triviální, jednak široce známé a na internetu dohledatelné. I když síť Wi-Fi následně skvěle zabezpečíte, router v továrním nastavení je otevřenou vstupní branou. Způsob nastavení přístupového hesla k routeru vyhledejte v manuálu zařízení.

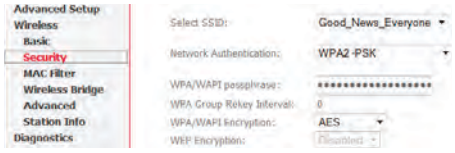

2 ŠIFRUJTE SÍŤOVÝ PROVOZ

Provoz v bezdrátové síti je třeba šifrovat. Do takto chráněné sítě se totiž bez znalosti hesla nelze připojit a případný, ze vzduchu „odposlechnutý" provoz nedává smysl. Šifrování sítě stačí nastavit v bezdrátovém routeru, optimální variantou je zabezpečení technologií **WPA2-PSK** se šifrováním **AES**. Podrobný návod jsme přinesli v minulém vydání PPK, v elektronické podobě je k dispozici na CD přiloženém k tomuto vydání (viz **Obsah CD / PPK Plus / Články v PDF**).

3 POUŽÍVEJTE SILNÁ HESLA

Heslo pro zabezpečení přístupu k routeru i heslo chránící přístup do bezdrátové sítě volte velmi silné! Obě hesla budete zadávat jen výjimečně, takže jejich složitost nebude nijak obtěžující. Pokud zapomenete přístupové heslo k síti Wi-Fi (tzv. **Pre-Shared Key**, **PSK**), lze ho v nastavení routeru kdykoliv změnit. Zapomenete-li přístupové heslo k routeru, vyhledejte na zařízení malé tlačítko **Reset** – když jej na několik sekund stisknete, router se vrátí do továrního nastavení.

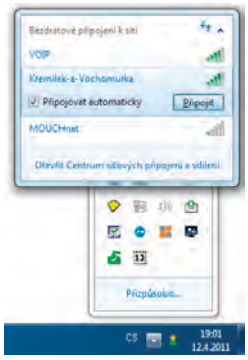

4 VOLTE TAJEMNÝ NÁZEV

Název své bezdrátové sítě (tzv. **SSID**) volte takový, aby nebylo možné poznat, komu síť patří. Pojmenujete-li svou síť Wi-Fi například *WiFiHorakovi* nebo *PekarstviVana*, vzbudíte u mnoha zvědavých sousedů a náhodných kolemjdoucích opravdu velké pokušení. Nazvete-li svoji síť nesmyslně (*Tuhjk765*), nebo alespoň bez odkazu na konkrétní osobu/firmu (*PanTau*), většinou si jí nikdo ani nevšimne.

info

ROUTER

Router je „chytrá krabička" – zařízení, které řídí provoz v místní síti. Všechna zařízení připojená do sítě dokáže router automaticky správně nastavit. Bezdrátový router (Wi-Fi router) je pak router s možností vytvořit bezdrátovou síť (Wi-Fi).

ROZHRANÍ ROUTERU

Otevřete internetový prohlížeč a zadejte adresu, na níž se lze připojit k bezdrátovému routeru. Tato adresa má číselnou podobu, zpravidla **192.168.2.1** nebo **10.0.0.138** (viz manuál zařízení). Adresu potvrďte a zadejte přihlašovací jméno (zpravidla *administrator* nebo *admin*) a heslo – jméno i heslo zjistíte taktéž v manuálu. (Heslo má obvykle triviální podobu typu *12345*, *admin*, nebo dokonce není třeba zadat žádné.)

SILNÉ HESLO

Kvalitní heslo musí být především hodně dlouhé. V případě hesla dlouhého cca 15 až 20 znaků je lhostejné, že bude poměrně triviální. Mohou to být třeba jména pohádkových postav (*machsebestovajonatan*), a stejně půjde o heslo neprolomitelné.

Ukryjte svou Wi-Fi

Bezdrátové sítě nabízí ještě jeden stupeň ochrany, který jsme dosud zmiňovali jen okrajově. Wi-Fi síť lze „pro veřejnost“ skrýt. Ten, kdo se k ní pak chce připojit, musí nejprve zadat její přesné jméno a vyhledat ji. ■ ALEŠ HAVLAS

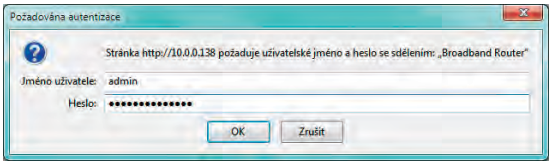

1 OTEVŘETE ROZHRANÍ ROUTERU

Otevřete internetový prohlížeč a zadejte adresu bezdrátového routeru. Tato adresa má číselnou podobu, zpravidla **192.168.2.1** nebo **10.0.0.138** (viz manuál zařízení). Adresu potvrďte a následně zadejte přihlašovací jméno (zpravidla *administrator* nebo *admin*) a heslo – jméno i heslo zjistíte taktéž v manuálu. (Heslo má obvykle triviální podobu typu *12345*, *admin*, nebo dokonce není třeba zadat žádné.)

2 UKRYJTE SÍŤ

Ukrytí sítě se provádí zaškrtnutím volby **Hide Access Point** (resp. **Hide SSID**, **Hidden AP** atp.), případně deaktivováním (**No**, **Disable**) možnosti **Broadcast SSID**. Toto nastavení naleznete v části s nastavením bezdrátové sítě (**WLAN**, **Wireless LAN** apod.).

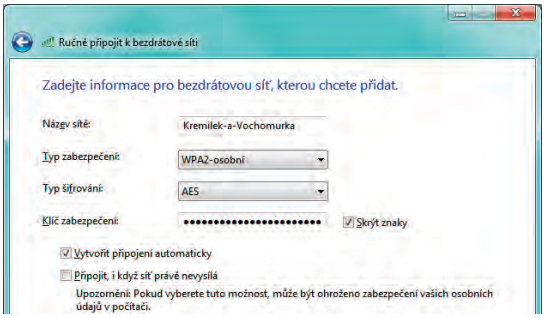

3 PŘIPOJTE SE K SÍTI VE WINDOWS 7

Otevřete okno **Start / Ovládací panely** a vyberte možnost **Síť a Internet / Centrum síťových připojení a sdílení**. V levé horní části okna klikněte na odkaz **Spravovat bezdrátové sítě** a v dalším okně na tlačítko **Přidat**. Ze zobrazených možností vyberte **Ručně vytvořit síťový profil**, čímž se dostanete k možnosti zadat údaje o bezdrátové síti – v tomto případě je třeba zadat i přesný název (SSID) sítě.

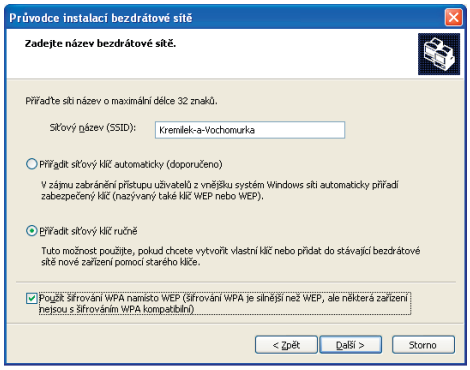

4 PŘIPOJTE SE K SÍTI VE WINDOWS XP

Otevřete okno **Start / Ovládací panely** a vyberte možnost **Bezdrátové sítě**. V levé horní části okna klikněte na odkaz **Nastavit bezdrátovou síť**. Tím spustíte průvodce, který vás postupně vyzve k zadání jednotlivých přístupových údajů.

Nastavení sítě Wi-Fi

OBTÍŽNOST: střední

Skrytá bezdrátová síť značně snižuje pravděpodobnost pokusu o útok. Ne že by ji potenciální útočník nebyl schopen vůbec dohledat, ale je to nepoměrně složitější než v případě, kdy svou bezdrátovou síť veřejně „přiznáme“. Pro legitimního uživatele navíc skrytá síť nepředstavuje žádnou velkou komplikaci.

info

WINDOWS VISTA

Postup nutný pro připojení k ukryté bezdrátové Wi-Fi síti je ve Windows Vista naprosto shodný jako ve Windows 7.

POTVRĎTE NASTAVENÍ

Změnu nastavení routeru (například skrytí bezdrátové sítě) je v konfiguračním rozhraní zpravidla potřeba potvrdit. Většinou v pravém dolním rohu rozhraní naleznete potvrzovací tlačítko, označené jako **OK**, **Apply**, **Save** nebo **Submit**.

ZMĚŇTE NÁZEV UKRÝVANÉ SÍTĚ

Chcete-li ukrýt síť, kterou jste již dříve používali s veřejně dostupným názvem, doporučujeme tento název sítě (SSID) změnit. Je totiž možné, že potenciální útočník název sítě už zná. A samozřejmě když taková síť „zmizí“, zkusí ji vyhledat pod původním jménem.

DOSAH SÍTĚ

Routery šíří signál bezdrátové sítě rovnoměrně všemi směry. Je tedy nevhodné umístit router na kraj pokrývaného prostoru (např. ke zdi oddělující dva byty), protože pak se síť šíří poměrně daleko od místa určení, což potenciálním útočníkům usnadňuje přístup.

ZACHOVEJTE OSTRAŽITOST

Upozorníme vás na některé možnosti, se kterými se můžete na internetu setkat. Jedná se o například o nepravdivé informace zobrazené na stránkách uživatelů, o podvodné nabídky a poplašné zprávy nebo o pokusy vylákat přístupové údaje k vašim účtům.

info

Internet je světem, o kterém si někteří uživatelé myslí, že si zde mohou beztrestně dělat, co chtějí. To znamená, že publikují informace bez ověření nebo se snaží z počítačů získat takové informace, které mohou dále zpeněžit.

Konec prázdnin je doba, kdy je po brigádě v kasičce dost peněz na zakoupení vysněného počítače nebo jiného zařízení, které umožňuje surfovat po internetu. Internet je samostatným světem, který se řídí svými pravidly, podobně jako ten reálný.

NEVĚŘTE VŠEMU, CO JE PSÁNO

Mezi nejpopulárnější a nejvíce využívané služby, které internet nabízí, patří WWW (World Wide Web), tedy stránky textu propojené odkazy. Své stránky si může vytvořit každý uživatel internetu a je jen na něm, jakým obsahem své stránky naplní.

Proto je třeba dobře zvažovat to, zda informacím nalezeným na webové stránce uvěřit, nebo zda být ostražitý a informace ověřit ještě na jiném místě. A tady se skrývá další nástraha: Někteří autoři přebírají texty článků z jiných stránek (ponechme stranou otázku, zda nelegálně, nebo legálně). Proto když budete ověřovat správnost nalezené informace a na jiných stránkách najdete text téměř shodný s původním zdrojem, neberte jej jako potvrzení nalezené informace a pátrejte dál. Možná budete překvapeni tím, na kolika místech internetu stejný text naleznete.

LÁKAVÉ NABÍDKY SE MOHOU PRODRAŽIT

Součástí internetových stránek jsou také inzeráty. Stačí na ně kliknout, a inzerovaná stránka se začne stahovat do vašeho počítače. Jednoduché, že? Ale dejte pozor na až příliš lákavé nabídky. Je pravda, že zboží lze v internetových prodejnách ve většině případů sehnat za nižší cenu než v obchodech kamenných, ale i snižování cen na internetu má své hranice. Uvažujete-li o využití některé ze supervýhodných nabídek, zeptejte se nejprve ve svém okolí, zda takovou nabídku už někdo využil a jak byl spokojen.

Stejně tak doporučujeme být obezřetný, je-li vám oznámeno, že jste právě vyhráli některý z mobilních telefonů, vysokou finanční částku apod. Obvykle stačí jen kliknout na jedno tlačítko…, a zobrazí se dotazník s poli pro zadání adresy, e-mailu a dalších osobních informací. Výhra vám sice s nejvyšší pravděpodobností nepřijde, ale vaše data se stanou obchodovaným zbožím na internetu. A v horším případě se z dané stránky pokusí proniknout do vašeho počítače škodlivý program, který bude nejspíš odesílat citlivá data (např. data, která zadáváte pro vstup do svého bankovního konta).

VE VAŠÍ BANCE NASTAL PROBLÉM…

… a klientské centrum vás naléhavě žádá, abyste mu okamžitě zaslali pro kontrolu přístupové údaje do internetového bankovnictví. Pokud této výzvy uposlechnete, můžete se brzy nevěřícně dívat na to, kolik peněz z vašeho účtu zmizelo. Pamatujte si, že žádný finanční ústav by nevyzýval své klienty, aby mu zaslali přihlašovací údaje e-mailem. Pokud by ke ztrátě vašich přihlašovacích údajů opravdu došlo, vytvoří finanční ústav pro každého klienta údaje nové a ty odešle pravděpodobně klasickou poštou.

MIROSLAV ZIEGLER

info

FACEBOOK A SPOL.

Facebook je možnost, jak se seznámit s novými lidmi a sdílet s nimi své zážitky, přání, dojmy… Než se na Facebooku nebo na jiné podobné síti začnete svěřovat se svými radostmi i starostmi, uvědomte si, že osobu, která sedí u druhého počítače, obvykle neznáte. A tomu, co o sobě ta druhá osoba napsala, raději příliš nevěřte. Může se stát, že informace, které jste o sobě napsali, někdo využije proti vám.

POPLAŠNÉ ZPRÁVY

„Toho si nevšímej, to je hoax." Takhle někdy odpovídají zkušení uživatelé na dotaz, co si myslí o e-mailové výzvě k darování krve vzácné krevní skupiny. Hoax je označení pro poplašnou zprávu. Dostanete-li nějakou zprávu, která varuje např. před pitím recyklovaného mléka, nebo podobnou, můžete se podívat na stránku Hoax.cz (*www.hoax.cz*). Tato stránka zobrazuje aktuální seznam poplašných zpráv, které po internetu kolují. A varuje také před zprávami, které porušují takzvanou netiketu (internetovou etiketu).

PRVNÍ KROKY NA INTERNETU

Těm, kteří jsou ve světě internetu nováčky, nabízíme tipy na zajímavé stránky. Věříme, že některé z uvedených odkazů zaujmou i zkušenější uživatele.

Pro nalezení stránek, které obsahují hledanou informaci, se používají vyhledávače. Pro vyhledání všeobecných informací doporučujeme buď českou verzi Googlu *(www.google.cz)*, nebo vyhledávač Seznam (*www.seznam.cz*). Na Googlu můžete vyhledávat také obrázky a videa. Oba vyhledávače nabízejí možnost upřesnit vyhledávání, to znamená, že můžete prohledávat např. jen stránky psané česky nebo stránky umístěné na konkrétní adrese.

Další možností je využít služeb internetové encyklopedie. V tomto případě doporučujeme navštívit Wikipedii. Její českou verzi najdete na adrese *www.wikipedia.cz*, rozcestník s odkazy na různé jazykové verze je na adrese *www.wikipedia.org*.

ELEKTRONICKÁ POŠTA

Pro používání elektronické pošty (e-mailu) potřebujete schránku elektronické pošty. Zdarma si ji můžete vytvořit například na serverech Seznam (*www.seznam.cz*), Gmail (*www.gmail.com*), Atlas (*www.atlas.cz*). To nejsou všechny možnosti, na internetu najdete i jiné stránky nabízející zdarma možnost vytvořit a používat e-mailovou schránku.

NÁKUPY

Na internetu existuje velký počet internetových obchodů. Na jejich prohledávání a porovnávání cen daného zboží se specializují stránky Srovnáme (*www.srovname.cz*), Heuréka (*www.heureka.cz*) a další. Hledáte-li zboží za nižší cenu nebo se spokojíte s již použitým zbožím, navštivte Aukro (*www.aukro.cz*). Na této adrese je v provozu internetová aukce, najdete zde velkou paletu nabízených položek.

Dalším místem, kde lze nakupovat levně, jsou slevové servery. Tyto servery nabízejí časově omezené nabídky služeb i zboží s výraznými slevami. Mezi slevové servery patří např. Slevomat (*www.slevomat.cz*), Pepa (*www.pepa.cz*) a Skrz (*www.skrz.cz*) – posledně jmenovaný server se zabývá vyhledáváním slev na internetu.

ZPRAVODAJSTVÍ

Když jste nestihli koupit noviny, můžete se na zpravodajství podívat na internetu. K návštěvě doporučujeme internetový deník Aktuálně.cz (*www.aktualne.cz*), Novinky (*www.novinky.cz*) nebo iDnes (*www.idnes.cz*). Chcete-li mít přehled o tom, jaké zprávy se objevily na různých zpravodajských stránkách, podívejte se na Právě dnes (*www.pravednes.cz*). Zprávy o počasí najdete například na stránkách Českého hydrometeorologického ústavu (*www.chmi.cz*) nebo na serveru Počasí (*www.pocasi.cz*).

FILMY A TELEVIZE

Živé vysílání televizních stanic, informace o pořadech a případné zhlédnutí některých pořadů, které již prošly vysíláním, najdete na stránkách televizních stanic, např. na stránkách *www.ivysilani.cz, www.nova.cz* a *www.iprima.cz*. Chcete-li dohledat další informace o filmech, a to i o těch, které vyšly na discích DVD nebo Blu-ray, navštivte Česko-slovenskou filmovou databázi (*www.csfd.cz*). ■ **LUBOMÍR STŘED**

info

V článku na předchozí stránce jsme vás možná trochu vylekali. V tomto článku podáváme pomocnou ruku těm, kteří do světa internetu teprve vstupují.

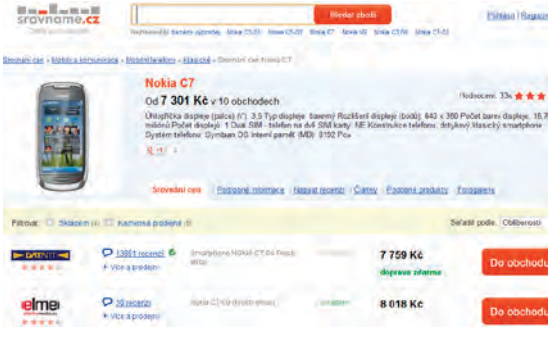

SROVNAME.CZ POROVNÁVÁ ceny zboží.

info

MAPY

Mapy v české verzi najdete na adresách *www.mapy.cz, maps.google.cz* nebo *www.amapy.cz*. Všechny uvedené mapy umožňují vyhledat místo podle zadané adresy. Hledáte-li adresu, zapište ji ve tvaru *ulice, město*, hledáte-li pouze lokalitu (město, vesnici), zapište její název. Mapy jsou doplněny i leteckými snímky. Mapy.cz

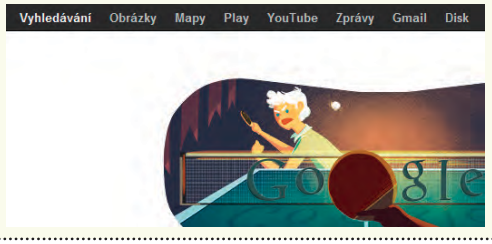

a Amapy jsou omezeny přibližně na Evropu (a to ještě ne na celou), mapy na adrese *maps.google.cz* poskytují mapy celého světa. Na tyto mapy se dostanete také ze stránky na adrese *www.google.cz* po kliknutí na odkaz **Mapy** v horní části stránky.

ANONYMITA JE MINULOSTÍ

Přesněji řečeno, internet anonymní nikdy nebyl, ale i samo zdání anonymity mizí jak pára nad hrncem. Nejhorší je, že internet zasahuje i do soukromí lidí, kteří ho třeba vůbec nepoužívají.

VE STREETVIEW toho je vidět opravdu hodně, často i víc, než by si člověk přál.

info

ANONYMOUSE.ORG
Zadejte adresu služby (shodnou s názvem), klikněte na britskou vlaječku, do pole „Enter website address“ zadejte adresu, kterou chcete navštívit, a klikněte na tlačítko „Surf anonymously“.

Mnoho informací zveřejní stát. V případě živnostníků není problém se přes internetový živnostenský rejstřík dozvědět třeba i rodné číslo. Internetový katastr nemovitostí zase komukoliv a kdykoliv prozradí jméno vlastníka libovolného domu či pozemku. Na jednu stranu jsou to služby občanům: Lze si proklepnout podnikatele, o jehož služby máte zájem, případně ověřit si vlastnické poměry u nemovitosti, o kterou se zajímáte. Na druhou stranu stát tyto informace sděluje až příliš lehce. Zpoplatnění přístupu by slídily odradilo a služba občanovi by zůstala zachována. Nebo by stát mohl stanovit limit počtu přístupů pro určité období, aby odrazil sběrače dat pro různé nekalé účely.

MNOHO POMĚRNĚ citlivých informací nabízí volně na internetu přímo stát.

POLICEJNÍ ŠMÍROVÁNÍ

Poslanci znovu schválili zákon, který mobilním operátorům a poskytovatelům připojení nařizuje sledovat aktivity zákazníků a archivovat tyto záznamy pro případ, že by si je vyžádala policie (ještě chybí schválení Senátem a podpis prezidenta). Ústavní soud už jednou toto preventivní sledování občanů zrušil, ale poslanci chtějí vyhovět policii, která si stěžuje, že bez těchto údajů má složitější vyšetřování.

To je nesporný fakt, ale podle stejné logiky se mohou začít preventivně odposlouchávat všechny telefonáty. Navíc při vysoké míře korupce v České republice hrozí únik a zneužití uchovávaných údajů, a to jak na straně poskytovatelů připojení, tak na straně policie. Obranou u mobilů je jedině používání předplacené karty, kdy operátor nemůže k údajům přiřadit konkrétní jméno.

Internetovým poskytovatelům lze zabránit ve shromažďování údajů. Surfovat po webu tak, aby o tom neměl poskytovatel žádné záznamy, lze jednoduše a zdarma díky službě Anonymouse.org. Balík služeb pro ochranu soukromí pak nabízí server Hidemyass.com, poskytující službu Pro VPN (*hidemyass.com/vpn*).

POHLED ZA ZDI I ZA PLOTY

Služba Street View, poskytovaná v rámci Google Maps (*maps.google.com*), umožňuje snazší orientaci na mapě díky možnosti realizovat virtuální procházku ulicemi. Na druhou stranu je to určitý zásah do soukromí a přináší bezpečnostní rizika. Zloději si mohou vytipovat cíl třeba na druhém konci republiky.

Kamera, která pořizovala pro službu Street View obrázky, byla umístněna ve značné výšce (a to ještě Úřad pro ochranu osobních údajů nařídil její zmenšení), takže viděla i za zdi a ploty na soukromé pozemky, na které kolemjdoucí nemá šanci vidět. Obrana? Teď už jedině dodatečná. Musíte požádat Google, aby příslušné snímky ze StreetView odstranil. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

HIDEMYASS.COM PRO VPN

Tato služba vytvoří v internetové přípojce jakýsi tunel, do kterého díky šifrování nevidí ani poskytovatel připojení. Přes tento tunel pak prochází veškerý internetový přenos dat, realizovaný například webovým prohlížečem nebo komunikačním programem. Samozřejmě že taková míra ochrany soukromí něco stojí. Měsíční předplatné stojí 11,52 USD (cca 250 Kč), při předplacení na delší dobu získáte slevu. Platit lze bezpečně prostřednictvím systému PayPal, a pokud nebudete se službou spokojeni, provozovatel poskytuje do 30 dnů záruku vrácení peněz (vyzkoušeli jsme).

ODSTRANĚNÍ ZE STREETVIEW

Najděte si svůj dům či pozemek na Google Maps, přepněte do režimu Street View a klikněte na nenápadný odkaz **Nahlásit problém** u spodního okraje okna prohlížeče. Pak vyplňte formulář s žádostí o odstranění snímku. Úspěch však není zaručen. Ano, Google (a s ním všichni jeho uživatelé) vám třeba nakukuje přes plot na soukromý pozemek a vy ho musíte prosit, aby tak přestal činit.

POZOR NA KRÁDEŽ IDENTITY

Krádež identity se v „internetové době“ stala rizikem, které ohrožuje každého uživatele. Pod tento typ podvodu spadají nejrůznější typy incidentů s různým stupněm závažnosti.

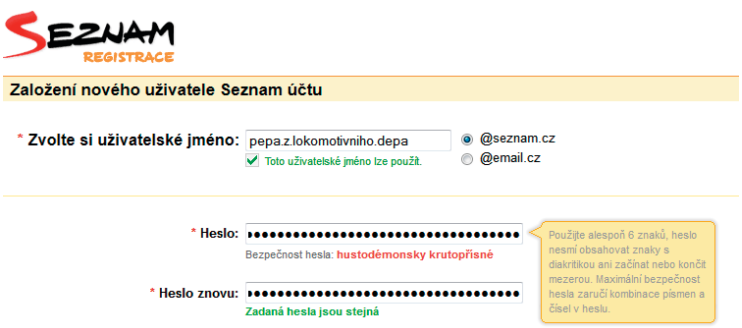

KVALITNÍ HESLO musí být především dlouhé.

Za krádež identity lze považovat třeba to, že se někdo dozví přihlašovací údaje k účtu na sociální síti a pak na ní vystupuje pod cizím jménem. Závažnější je krádež identity spojená se zneužitím platební karty.

ZABEZPEČTE SVÉ ÚČTY

Aby mohlo dojít ke krádeži identity spojené s kompromitováním uživatelského účtu, musí útočník znát přístupové heslo. Existují vzácné případy, kdy bezpečnostní chyba na straně dané služby umožní přístup i bez hesla, ale obecně jsou nejslabším článkem právě hesla. Platí dvě pravidla: volte silná hesla a pro každý účet jiné.

Silné heslo by dnes mělo mít minimálně osm znaků (doporučujeme znaky nešetřit). Heslo vlastně ani nemusí být zapamatovatelné. Může si jej za vás pamatovat webový prohlížeč nebo správce hesel (tzv. password manager).

POUŽÍVEJTE VÍCE HESEL

Pro každý účet je vhodné používat unikátní heslo (aby se omezily škody při jeho prozrazení). Pokud už tedy nějaké heslo unikne, vzniknou škody jen u jedné konkrétní služby. Navíc je tu pořád šance heslo včas změnit, než jej útočníci zneužijí. Pokud používáte jedno heslo k více službám, budete muset měnit kompromitované heslo u všech.

Útočník totiž může vstoupit třeba do e-mailové schránky, kam vám chodí výpisy z bankovních účtů a platebních karet, vyúčtování za různé služby atd. Případně může proniknout na účet na komunitním serveru a dostat se i k datům, která jsou určena jen pro úzký okruh lidí (soukromé fotografie, kontaktní údaje).

ZABEZPEČTE POČÍTAČ

Heslo může uniknout z počítače uživatele. Jeden z mnoha typů záškodnických programů (tzv. keylogger) monitoruje stisknuté klávesy a zjištěná hesla pak odesílá přes internet svým tvůrcům. Další záškodnické programy mění nastavení počítače tak, že i při manuálním zadání adresy se místo na web služby dostanete na podvodnou stránku, která od té regulérní nemusí být k rozeznání (adresa uvedená v prohlížeči je zfalšovaná). Pokud na takové nastrčené stránce zadáte heslo, prozrazujete jej podvodníkům. Naštěstí před těmito útoky ochrání běžný antivirový program s aktivním rezidentním štítem.

Jako základ doporučujeme český Avast Free (*avast.com/free*). Mezi bezplatnými antiviry pro osobní a nekomerční použití nabízí nejširší spektrum ochrany. Náročnější z vás si mohou koupit Avast Pro s ochranou vysokého stupně pro realizaci platebních transakcí a pro zcela bezpečné surfování po webu. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

Platbám kartou a jejich zabezpečení jsou v tomto čísle věnovány následující dva články; v tomto článku se tedy zaměřujeme hlavně na ochranu identity v rámci uživatelských účtů a jiných služeb.

HESLO MŮŽE uniknout i z počítače uživatele, antivirový program s rezidentním štítem je proto nezbytností.

info

SILNÉ HESLO

S tvorbou hesla pomůže webová aplikace Strong Password Generator (*strongpasswordgenerator.com*). Zadáte parametry, které by heslo mělo mít, a služba pak vygeneruje jim odpovídající heslo.

DLOUHÉ HESLO PŘEDEVŠÍM

Kvalitní heslo musí být především hodně dlouhé. Mnoho jiných triků pro vytváření hesel nemusíte vůbec použít (resp. je použijete nevědomky), vytvoříte-li heslo dostatečně dlouhé. V případě hesla dlouhého cca 15 až 20 znaků je lhostejné, že bude poměrně triviální – mohou to být třeba jména pohádkových postav (*staflikaspagetka*) a heslo bude neprolomitelné.

BEZPEČNOSTNÍ INCIDENTY

Jen za několik posledních týdnů unikly miliony hesel ze sociálních sítí LinkedIn a Last.fm a z portálu Yahoo. Bezpečnostní incidenty se navíc často utajují, aby daná služba neztratila svou tvář a důvěru uživatelů. Pokud používáte ke všem službám jen jedno heslo, pak i při úniku z nepodstatné služby útočník získá přístup ke službám dalším.

ZAHRANIČNÍ E-SHOPY: PLATBA ZA ZBOŽÍ

Zahraniční e-shop zboží na dobírku nepošle. V zahraničí se platí takřka výhradně předem. Nejbezpečnější je využít široce podporovaný platební systém PayPal.

ÚČET PAYPAL nyní můžete dobíjet i bez použití platební karty s povolenými platbami na internetu.

info

Dobití účtu PayPal lze provést na českých stránkách paypal-dobijeni.cz, kde se o službě dozvíte i další podrobnosti. Na převod peněz mezi účtem v bance a službou PayPal není u podporovaných bank nutné čekat, k jeho realizaci dojde okamžitě.

Tuzemské e-shopy používají pro platby kartou platební brány provozované bankami. Údaje o kartě se k obchodníkům nedostanou, takže možnost zneužití je prakticky nulová. U zahraničních e-shopů to chodí tak, že informace o kartě předáváte přímo obchodníkům. Ti tedy mají k dispozici veškeré informace potřebné ke zneužití karty.

CHRAŇTE KARTU

Pro ochranu karty lze využít služeb banky. Základem je nastavení limitu určeného pro platby na internetu. Nabídka dalších služeb se už ale různí. Některé banky například nabízejí odemykání a zamykání karty z bezpečného prostředí internetového bankovnictví.

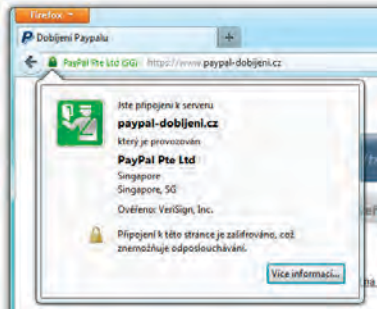

PŘI INTERNETOVÝCH platbách vždy svědomitě ověřujte, že jste na správných stránkách.

Dále se nabízí oznámení o každé transakci formou e-mailu nebo SMS, takže můžete rychle reagovat na platbu, kterou jste neprovedli vy. Je možné také uzavřít pojištění proti zneužití karty; takové pojištění kryje škody vzniklé před blokací karty. To už jsou samozřejmě zpoplatněné služby, ale vyplatí se.

BEZPEČNÝ PAYPAL

Zahraniční internetové obchody a služby vedle platby kartou velmi často podporují také platbu realizovanou prostřednictvím platebního systému PayPal (*paypal.com*). PayPal při platbách využívá také platební karty, ale informace o ní se k obchodníkům nedostanou, takže z jejich strany nehrozí zneužití karty ani únik citlivých informací.

PayPal můžete používat, i pokud nedůvěřuje používání platební karty na internetu. Nově totiž PayPal funguje i jako virtuální peněženka, kterou nabijete kreditem. Z něj se pak odečítají jednotlivé prováděné platby. Momentálně lze kredit dobíjet z běžných účtů vedených u Raiffeisenbank, Komerční banky, ČSOB, České spořitelny, GE Money Bank, UniCredit Bank, Volksbank, mBank, Air Bank a Fio banky.

POZOR NA NAPODOBENINY

Phishing, speciální typ internetového podvodu, nejčastěji cílí na uživatele platebního systému PayPal. Jeho cílem je uživatele dostat na nastrčené webové stránky, které mají připomínat webové stránky systému PayPal, aby zde zadali své přihlašovací údaje. Znalost uživatelského jména a hesla k zneužití účtu stačí.

Proto si vždy ověřte, jestli se skutečně nacházíte na webových stránkách systému PayPal, a to pomocí bezpečnostního certifikátu. Způsob zobrazení informací o něm a potvrzení jeho autentičnosti se však v prohlížečích liší. Využíván je obvykle prvek po levé nebo pravé straně řádku s adresou. Po kliknutí na něj se zobrazí požadované informace. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

ÚDAJE O KARTĚ U OBCHODNÍKA

Proč je rizikové předávat údaje o kartě přímo obchodníkovi? Pokud narazíte na podvodný e-shop, může vám přes platební kartu velmi pohodlně vysát účet. Hrozbou však mohou být i regulérní obchodníci, dojde-li k nějakému bezpečnostnímu incidentu, při němž jsou odcizeny informace o platebních kartách klientů. Takové případy se dějí a bohužel někdy mají obchodníci tendenci informace o incidentu tutlat, aby se nepřišlo na to, odkud data unikla, a aby neutrpěla jejich pověst. Několik takových případů je již známo.

ZOBRAZENÍ CERTIFIKÁTU V PROHLÍŽEČI

V prohlížeči Internet Explorer se po pravé straně zobrazí symbol zámku. V prohlížeči Google Chrome jde také o symbol zámečku, ale zobrazený po levé straně. V prohlížeči Mozilla Firefox se zobrazí tlačítko s názvem služby nebo se jménem jejího provozovatele. Opera používá tlačítko na stejném místě a zde je vedle symbolu zámečku při platném certifikátu uveden explicitně text „Důvěryhodné“. Takto bychom si to představovali ve všech prohlížečích.

RYCHLÉ PLATBY V ČESKÝCH E-SHOPECH

Platit v zavedených obchodech za zboží předem je často bezpečnější než platit v hotovosti při jeho přebírání. Při využití moderních platebních metod platba předem ani nezdržuje zpracování objednávky.

Moderní internetové platební metody jsou velmi rychlé a obchodník má takřka okamžitě informaci o provedené platbě. Mají se však zákazníci platby předem realizované prostřednictvím rychlých platebních metod obávat?

Pro platbu předem platí jednoduché pravidlo: platit dopředu výhradně v zaběhnutých internetových obchodech (pokud zatím nemáte přehled, můžete se poptat ve svém okolí) a obloukem se vyhnout obchodům, které nabízejí podezřele levné nebo jinde beznadějně nedostupné zboží.

PLATEBNÍ TLAČÍTKA

Jednou z moderních platebních metod jsou tzv. platební tlačítka jednotlivých bank, jako je např. Raiffeisenbank, Komerční banka, GE Money Bank, Fio Banka, Volksbank a mBank. Platební tlačítka jsou nadstavbou internetového bankovnictví, takže využívají jeho vysokou úroveň zabezpečení. Oproti převodu na účet mají dvě výhody.

První výhodou je, že při použití těchto tlačítek je předpřipraven platební příkaz včetně čísla účtu příjemce a dalších údajů. Nehrozí tedy, že omylem pošlete peníze jinam nebo např. záměnou variabilního symbolu za symbol specifický ztížíte obchodníkovi identifikaci platby a zbytečně tak prodloužíte vyřízení objednávky. Druhou výhodou je rychlá realizace transakce. Obchodník má platbu potvrzenu okamžitě.

PLATEBNÍ BRÁNU provozuje bankovní instituce, a tak údaje o kartě se k obchodníkovi nedostanou.

PLATBY KARTOU ON-LINE

Velice jednoduše a bezpečně lze zaplatit také platební kartou s povolenými internetovými transakcemi. Pokud je na kartě nemáte dosud povoleny, kontaktujte vydavatele karty a požádejte o změnu nastavení. To se projeví nejpozději následující den. Můžete platit jak běžnou platební kartou, tak kartou kreditní (úvěrovou). V České republice se internetové platby kartou realizují přes platební brány za pomoci technologie 3D Secure.

INTERNETOVÉ PLATEBNÍ SYSTÉMY

Nekde lze zaplatit také prostřednictvím mezinárodního platebního systému PayPal (*paypal.com*). Na českém trhu mu konkuruje služba PaySec (*paysec.com*), která funguje jako elektronická peněženka. Do ní lze vložit peníze jednorázově převodem z běžného účtu nebo za pomoci platební karty, případně pravidelně formou inkasa. Platby přes PaySec jsou dobře zabezpečeny mj. díky tomu, že si můžete nastavit, aby při platbě přesahující určitou částku bylo nutné její ověření. Kromě uživatelského jména a hesla pak musíte zadat ještě kontrolní kód, který bude formou SMS doručen na váš mobil. ■ JIŘÍ MACICH ml.

info

Čím rychleji má obchodník potvrzenu platbu, tím rychleji může zboží expedovat nebo objednat u svého dodavatele.

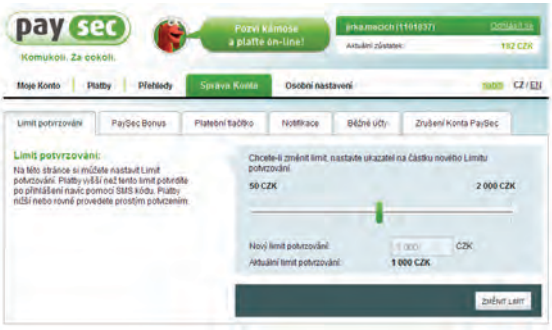

PRO PLATBY realizované prostřednictvím služeb PayPal a PaySec můžete zadat libovolný limit.

info

BEZPEČNĚJŠÍ PLATBA PŘEDEM

U osvědčených internetových obchodů je platba předem bezpečnější než platba v hotovosti, zejména v případě dražšího zboží. Nést větší obnos v hotovosti z bankomatu/banky je v tomto případě výrazně riskantnější než on-line platba předem. Totéž platí o skladování většího obnosu doma do doby, než dorazí přepravce se zbožím nebo než se vydáte pro zboží osobně.

PLATBA KARTOU NA INTERNETU

Do formuláře platební brány zákazník zadává jen údaje o kartě (tedy číslo karty, datum exspirace a kontrolní trojčíslí, uvedené na zadní straně karty – tzv. CVV kód, resp. CVV2 kód). Platební bránu provozuje vždy některá z tuzemských bank, takže k obchodníkovi se žádné informace o kartě nedostanou. Obchodník však obratem obdrží potvrzení o tom, že platba byla provedena. Celý systém je navržen tak, aby se platba automaticky spojila s konkrétní objednávkou, takže stejně jako v případě bankovních tlačítek odpadá faktor lidského pochybení.

VYHRAJTE FLEŠKU

VAŠE VÝHRA
Deseti výhercům věnujeme 32GB USB flash disk.

USB flash disk je velmi užitečné zařízení. Univerzální rozhraní USB má dnes téměř každý počítač, a tak svůj disk s důležitými soubory a aplikacemi můžete nosit stále s sebou a použít svoje data všude tam, kde se dostanete k počítači. Na „flešce" můžete také přinést na návštěvu fotografie, filmy nebo hudbu a tyto soubory pak přehrát nejen v počítači, ale také prostřednictvím multimediálního přehrávače nebo televizoru, protože rozhraním USB bývají vybaveny i tyto přístroje.

	ŽENSKÉ JMÉNO (14. 9.)	NÁŠ SOCHAŘ	FRANCOUZSKÝ MYS	ANGL. VEN	FEUDÁLNÍ SÍDLO		NÁŠ HEREC	HL. MĚSTO GHANY	NÁSEP (ŘÍDCE)	DRUHÁ TRÁVA NA LUKÁCH		POKLES	HODNĚ	SLOVEN. IROVÉ	NĚM. ČIN	V DÁVNÝCH DOBÁCH	SPISOVÁ ZNAČKA
DRAVÝ PTÁK						AFRICKÝ JAZYK					VRSTVA MALTY NA ZDI						
FR. LÁSKA						NAŘÍKAT / PROUD					SCHŮZE / TĚLNÍ VÝMĚŠEK						
1. DÍL TAJENKY																	ZN. CESIA
ZAKRSLÝ STROM				SUITA / BOK LODI									PŘÍBUZNÁ	SUPOVITÝ DRAVEC	ZN. SCANDIA / 2. DÍL TAJENKY		
KORÁLOVÝ OSTROV					ŤUKAT / PŘEDLOŽKA							PSANÍ					
	ESTÉT	OBLUDY	ANGL. NAHORU / TŘEBAŽE									ZVUK EL. ZVONKU				SPOJKA PODŘADICÍ	NĚM. ON
ESPERANTSKY CHLAPEC												POCHVALA					
ARTIKULOVANÝ PROJEV (SLOVENSKY)				ČESKÁ ŘEKA	RÝHA							ZNAČKA ANGLICKÉHO AUTA / KRKATI					
ZN. ARZENU			LINKA DŮVĚRY (ZKRATKA)			JIŽNÍ PLOD		VYKOUPENÍ	HARMONIE	INDONÉS. ATOL	CHLUP CHRÁNÍCÍ OKO / OBUV (ZDROB.)					EVROPSKÝ STÁT (SLOVENSKY)	JEZERO V POLSKU
CITOSLOVCE VÝZVY K TICHU			NEMOCNIČNÍ ODDĚLENÍ				TENCÍ						ZHOTOVIT ŠITÍM				
INICIÁLY HERCE VETCHÉHO			PLES / NADÁVAT				OZDOBA JELENA / KAVKAZSKÝ NÁSTROJ						PSACÍ POTŘEBY				
3. DÍL TAJENKY													ŘÍMSKY 4	ZN. SODÍKU	INIC. HEREČKY LORENOVÉ		
BOJOVÝ POKŘIK				MEZIPRODUKT PŘI VÝROBĚ CHLEBA					GLOBULIN OBSAŽENÝ VE SVALECH						ZNAČKA KILOTUNY		
MÍSTO NA SKÁLE				NEJDELŠÍ ŘEKA VE ŠVÝCARSKU					DĚTINA						OZNAČENÍ DÁNSKÝCH LETADEL		

Hubert Burda Media

Burda Praha

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

Jaká je maximální teoretická rychlost přenosu dat prostřednictvím rozhraní USB 2.0?

a) 4,8 Mb/s, b) 120 Mb/s, c) 480 Mb/s.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 3. září 2012** na korespondenčním lístku označeném heslem **Křížovka PPK 17** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka17@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 20/2012.

TAJENKA KŘÍŽOVKY Z PPK 14/2012 ZNÍ:
Strategie plná zajímavých a dobrých nápadů.

SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ NA SOUTĚŽNÍ OTÁZKU:
Autorem románové série Píseň ledu a ohně, která je literární předlohou počítačové hry Hra o trůny: Zrození, je G. R. R. Martin (odpověď b).

POČÍTAČOVOU HRU HRA O TRŮNY: ZROZENÍ VYHRÁVAJÍ:
R. Sýkorová ze Sudoměřic, V. Mikulcová z Bělé pod Pradědem, A. Kantová z Uničova, P. Baliev z Bystřice nad Pernštejnem, J. Kárská ze Svitav, K. Formánková z Libčevsi, L. Bednářová z Poličky, H. Vejvodová z Pelhřimova, K. Wienerová z Nového Rychnova a F. Křivka ze Střítеže. Gratulujeme!

Inzerce

Příští číslo vyjde 27. srpna 2012

Test odolných kompaktů

Přestože léto pomalu končí, neznamená to konec sezony pro odolné kompakty. Ty najdou uplatnění nejen v létě na pláži a při výletech do přírody, ale i při podzimním lezení po skalách a při zimních radovánkách. Proto jsme pro vás připravili test dvanácti outdoorových kompaktů.

Nejčastější potíže s kabeláží

Počítač, to je také množství různých kabelů a konektorů, v nichž je velmi těžké se vyznat. V příštím vydání PPK popíšeme nejčastější problémy, se kterými se uživatelé v této oblasti setkávají, samozřejmě přidáme tipy na řešení těchto těžkostí a odpovědi na různé související otázky. Představíme též různé šikovné redukce, prodlužovací kabely a podobné „vychytávky".

Rodičovská kontrola

Pod tímto pojmem nemusíme rozumět jen zamykání přístupu k nevhodným internetovým hrám či stanovování hodin, kdy mají děti povoleno hrát hry na počítači. Obecněji jde o ochranu počítače a dat v něm uložených před zneužitím i před neodborným zásahem uživatele, o správu uživatelských účtů a o tvorbu a správu hesel. O tom všem se dozvíte v PPK 18/2012.

Test notebooků

Při koupi nového počítače mnozí uživatelé upřednostňují před velkou stolní sestavou přenosný notebook. Proto na začátek nového školního roku chystáme test notebooků nižší cenové kategorie (do 15 000 Kč včetně DPH), které jsou vybaveny 15,6palcovým displejem, numerickou klávesnicí a vypalovací mechanikou a nabízejí velmi dobrý výkon i výdrž při napájení z akumulátoru.

PPK CD 18/2012

PLNÁ VERZE

Paragon Alignment Tool Special Edition

Optimální rozmístění dat na pevném disku hraje klíčovou roli ve výkonu celého počítače. Plná verze programu Paragon Alignment Tool Special Edition z PPK CD umí analyzovat a optimalizovat rozložení souborů na pevném disku počítače tak, aby byla zajištěna co nejvyšší rychlost jejich zpracování, bez zbytečných operací při čtení a zápisu.

Hlavním tématem redakční části CD bude rubrika Komunikační programy, ve které najdete sbírku bezplatných programů pro textovou, hlasovou i vizuální komunikaci prostřednictvím internetu. Kromě jiného rubrika obsahuje například populární „kecálky", oblíbený program Skype pro hlasovou a vizuální komunikaci, e-mailové klienty, filtry nevyžádané pošty (antispamy), nástroje pro zálohování pošty a program upozorňující na příchozí e-maily. Dále pro vás připravujeme rubriku Správa a zpracování fotografií, rubriku Rodičovská kontrola a na cédéčku nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky a Servis.

počítač PRO KAŽDÉHO

Toto číslo vyšlo: 13. 8. 2012
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Managing Director: Petra Fundová
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Marie Franců, Michaela Kadlecová, Jiří Macich, Milan Pola, Martin Taneček
Prepress: Burda Praha, spol. s r. o.
Tisk: Moraviapress, a. s.
Předplatné: Mediaservis, s. r. o., Zákaznické centrum, Vídeňská 995/63, 639 63 Brno
tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160,
e-mail: ppk@mediaservis.cz
Informace o předplatném, objednávky:
tel.: 840 200 260
Příjem reklamací:
tel.: 800 800 890
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816, fax: +421 244 458 819
e-mail: predplatne@abompkapa.sk
Inzerce ČR:
Vít Fiala (obchodní ředitel Burda Media 2000), tel. 221 589 223; Radana Nouzáková (ředitelka inzerce titulů pro muže), tel. 221 589 432; Jaroslava Tajčmanová (Senior Media Consultant), tel. 724 111 282; Pavla Kovářová (Traffic Manager), tel. 221 589 290
Marketingové oddělení:
Zuzana Polanská (ředitelka marketingu), tel. 221 589 123; Radek Benda (Marketing Manager), tel. 221 589 546
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.
© Burda Praha, spol. s r. o., IČO 15273598
Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3
tel.: 225 018 566
Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.